

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Ljudstvo in šola

Raven narodne omike, ki zajamčuje po besedah škofa Slomškega narodu zveličavno srečo ter predstavlja veliko njegovo odliko, se najbolj očituje v številu analfabetov = ljudi, ki ne znajo ne brati ne pisati. Po dognanjih prosvetnega urada Zedinjenih držav Severne Amerike (iz leta 1929) je 62% vseh ljudi na zemlji, starih nad deset let, nepismenih. Z najvišjimi odstotki so kajpada zastopane Azija, Afrika, Avstralija in Južna Amerika. Pa tudi v Evropi je še dosti analfabetov, predvsem v Rusiji, pa tudi v drugih državah. V naši državi vlada velika različnost glede na pismenost ljudstva. Dočim dosega v vrbaški banovini nepismenost 65% vsega prebivalstva, je v Sloveniji komaj 4% nepismenih. V Sloveniji znaša število ljudskošolskih učencev 15% vsega prebivalstva, tako da stoji naša ožja domovina po šolski izobrazbi na prvem mestu v Evropi, na isti višini kot Norveška in Nizozemska, višje kot Čehoslovaška, Anglija, Belgija in Danska. Naloga naše prosvetne uprave mora biti, da se visoki prosvetni odstotek Slovenije ne samo ohrani, marveč zviša. To je vroča želja našega ljudstva samega, ki se bridko pritožuje, ako kje na kateri šoli manjka učnih moči ter je več učiteljskih mest nezasedenih. In takih mest je v Sloveniji zadnji čas mnogo. Na to perečo zadevo opozarjamo g. prosvetnega ministra Magaraševiča, ki je v narodni skupščini in v senatu napovedal, da bo v teku leta 1938/39 nastavljenih 500 novih učiteljev.

Z odobravanjem je vzelo naše ljudstvo na znanje besede, ki jih je g. prosvetni minister naslovil na učiteljstvo. Učitelj ne sme biti samo poučevalni stroj, marveč tudi vzgojitelj. Kot učitelj mora kaj znati, kot vzgojitelj pa mora kaj biti. Ker mu je v Sloveniji vzgojevati katoliške otroke, mora biti — to je nujen zaključek iz ministrovih besed — dober katoličan. Nobeden namreč ne more dati, česar nima. Le če je učitelj dober vzgojitelj, more ustreči pravi nalogi sodobne ljudske šole, ki mora biti delovna in življenjska šola, to je, usposobiti mora mladino za rešitev velikih nalog, ki jih stavi življenje. Da bo človek kos tem nalogam, se ne sme kot otrok izkoreniniti iz domače zemlje, njenih razmer in vrednot. Zato mora dobiti v roke takšen učenik, ki bo v njem tvarina razdeljena in podana tako, da bo otrok svoje prvo znanje prejel iz svojega prosvetnega kroga, torej slovenski otrok iz slovenskega kulturnega kroga. To zahteva osnovno učno in vzgojno načelo, ki ne more dovoliti, da nastopa z uničevanjem obstoječih kulturnih dobrin v duši mladine nenadomestljiva praznina.

Vsak čas bodo dosegli morje

Španske nacionalistične čete, katerim poveljuje general García Valino, so zavzele 2. aprila mesto Gandeso v pokrajini Tarragona. Omenjeno mesto je v vojaškem oziru največjega pomena, ker obvladuje ceste proti Tortosi in luki Tarragona. Med Gandeso in spodnjim delom reke Ebro imajo čete generala Valine prekoračiti samo še Sierro del Cardon in že bodo prodrle v široko dolino reke do Tortose in do morja, od katerega so bile zgoraj omenjene dne oddaljene še 30 km.

Dne 3. aprila popoldne so Francove čete v naskoku zavzele mesto Lerido in zajele vse rdeče miličnike, ki so mesto branili. S to zmago so prekinjene vse cestne in železniške zveze med Valencijo in Barcelono. Zaenkrat jim je ostala v posesti le še zveza tik ob morju, katero pa Francovi topovi tudi že deloma obvladujejo.

V nedeljo je tudi Madrid doživel najhuj-

ši topovski bombardma, odkar je začela španska državljanska vojna. Nad dve uri so Francovi topovi najrazličnejših kalibrov sipali na mesto ogenj in žveplo. Število smrtih žrtev je bilo ogromno.

Vsled zadnjih zmag Francovih čet se je zateklo iz Katalonije na francosko ozemlje 2. aprila 8000 rdečih miličnikov. Med begunci je mnogo Rusov, Angležev, Francozov, Poljakov in Čehov. Miličniki so izjavili, da se ne vrnejo več v Španijo, a Francozi z begunci niso zadovoljni, zato so jih poslali nazaj čez mejo. Toda Francova letala so zavohala te transporte in so z bombami obmetavala obmejno postajo. Več rdečih miličnikov je že iz vlaka na francoskem ozemlju pobegnilo. Radi tega dejstva se veliko francoskih časopisov razburja nad marksistično Blumovo vlado, ker na tak način podpira špansko boljševiško vlado v Barceloni.

Nemški kancler v Gradcu

Nemški kancler Hitler je prispel 3. aprila ob treh popoldne v Gradec. Za to priliko je pripeljalo 50 posebnih vlakov ljudi iz vseh krajev Avstrije. Na slavnostno okrašenem kolodvoru so pričakali kanclerja številni zastopniki oblasti, narodno-socialistične stranke in častna četa avstrijske hitlerjevske legije. Pred kolodvorom so vzklikali tisoči in tisoči Hitlerju in Veliki Nemčiji. Ko je obšel kancler častno četo, se je odpeljal v avtomobilu v graško tovarno za vagone, ki že od leta 1933 ne obratuje. Tu ga je pozdravil štajerski deželni glavar, za njim je govoril volilni komisar za Vzhodno marko (Avstrijo) Bürckel in nato je nastopil kot glavni govornik Hitler. V enournem govoru je opisal narodno-socialistični pokret, ki si je stavil za cilj: obnova Nemčije in nemškega na-

roda. Ustvaritev Velike Nemčije je bila stoletna želja vseh Nemcev. Niso je mogli uresničiti ne kralji, ne cesarji, ne tako zvani demokratski režimi, ampak jo je udeležil narodni nagon nemškega naroda. Vodja je nato opisal borbo za združitev Avstrije z Nemčijo in posebno še zadnje dni Schuschniggovega vladanja. Kako trdna je bila stavba dr. Schuschniggovega režima, je dokaz dejstvo, da se je izpolnil v treh dneh dolgoletni sen nemškega naroda o ustvaritvi Velike Nemčije. Hitler se je tudi zahvalil sosednim državam Velike Nemčije, Italiji, Jugoslaviji in Mažarski za njihovo prijateljsko zadržanje. Kancler je podčrtal prijateljsko sosed z besedami: »Srečni smo, da nam ni bilo treba mej napram sosedom vojaško zavarovati!«

Velika požara

Dne 1. aprila je izbruhnil v romunski občini Diosti požar, ki je vpepelil 380 poslopij. Ognja niso mogli gasiti radi pomanjkanja vode. Požarno nesrečo, katero cenijo na sto milijonov lejev, je zakrivil otrok, ki se je igral z vžigalicami.

V slovaškem mestecu Revuci je v noči

1. aprila začela goreti protestantska cerkev. Radi močnega vetra se je razširil požar na 32 stanovanjskih hiš in na 40 gospodarskih poslopij. Od požara prizadeto mestece šteje 1700 prebivalcev in je uničil požar 480 objektov. Po nesreči je ostalo 55 družin brez strehe.

Na kaj gradijo Kitajci upanje končne zmag?

Doktor Sun Fo, predsednik zakonodajnega sveta nacionalne Kitajske, sin slovečega preporoditelja sodobne Kitajske dr. Sunjatsena, je izjavil ne samo svojo trdno vero, marveč tudi svoje globoko prepričanje, da bo Kitajska končno premagala Japonce. Njegovo upanje je zasnovano na

dejstvu, da je Kitajcev mnogo več kot Japoncev ter da prideta dva in pol kitajska vojaka na enega japonskega. Poleg tega so japonski vojni stroški mnogo večji kot kitajski. Japonci izdajajo za vojno dnevno 20 milijonov jenov, Kitajci pa samo štiri milijone.

Iz raznih držav

Romunija dobila zopet novo vlado. Patrijarh Miron, ki je kot predsednik romunske vlade izvedel novo ustavo in pomiril prilike v državi, je podal 30. marca ostavko celotne vlade. Kralj je poveril sestavo nove vlade zopet patrijarhu, ki je vlado takoj sestavil in je prisegla v dvoru pred kraljem. Zunanji minister v drugi patrijarhovi vladi je Petrescu Komnen, dosedaj državni podtajnik istega ministrstva. Notranji minister je Arman Calinescu. Iz vlade so izpadli vsi znani liberalci s Tatarescu vred. V vladi ni več novih ministrov brez listnice in bivših vladnih predsednikov.

Poseben zakon s takojšnjo veljavo na Mažarskem. Regent Horthy je podpisal poseben zakon, ki je stopil takoj v veljavo. Ta zakon razpušča vse stranke. Nove politične organizacije bodo mogoče na podlagi posebnega zakona, ki bo izdan.

Razvoj dogodkov v Avstriji. Ker sta se nemška in avstrijska vojska združili, se s 1. aprilom ustanovljata v Avstriji dve armadi. 17. armadni zbor bo imel svoj sedež na Dunaju, 18. pa v Salzburgu. Poveljnik avstrijske armade bo general List, načelnik štaba pa general Ruff. General Kinitz je imenovan za poveljnika 17. armade, bivši avstrijski feldmaršalleutnant in inšpektor avstrijske vojske v ministrstvu na Dunaju pa bo imenovan za poveljnika 18. armadnega zbora v Salzburgu. — V minulem tednu se je mudil na Dunaju nemški propagandni minister dr. Göbbels, ki je govoril nad dve uri. — Generalfeldmaršal Göring je obiskal zadnji teden z Dunaja vsa važnejša avstrijska mesta, industrijske ter vojaške postojanke. V Leobnu je napovedal, da bodo Nemci zgradili več novih plavžev in bodo zaposlili toliko delavstva, da se bo proizvodnja sirovega železa na štajerskem podvojila. — V prvih desetih dneh po priključitvi Avstrije Nemci se je povečalo število v Avstriji zaposlenih delavcev za 18.475. V to število so všteti tudi nameščenci. — Razveljavljen bo zakon, s katerim je bivša avstrijska vlada vrnila Habsburžanom njihovo nekdanje premoženje. Premoženje Habsburžanov bo izročeno pomožnemu skladu za bивše stare bojovnike. — Od 1. aprila bodo prejeli avstrijski novoporočenci posebna posojila in večlanske družine bodo dobivale podporo za preskrbo otrok.

Znaten porast avtonomističnih gibanj na Čehoslovaškem. Čehoslovaška poslanska zbornica je doživela na prvi seji spomladanskega zasedanja hudo razburjenje. Kot govornik je nastopil mažarski poslanec Szallö, ki je prečital izjavo, po kateri so se združili pristaši Hlinkove slovaške stranke, Mažari, avtonomistični Rusini in Nemci iz Slovaške v skupen avtonomistični blok. — Predsednik Henleinovega kluba sudetskih Nemcev, ki šteje po združitvi z dvema drugima nemškima strankama 55 poslancev, poslanec Kundt, je zahteval nove volitve, iz katerih bi izšli združeni čehoslovaški Nemci kot najmočnejša stranka. Zgoraj omenjeni izjavi sta vzbudili v zbornici vihar ogorčenja od strani vladnih poslancev.

Prepoved političnih zborovanj na Čehoslovaškem. Čehoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je napovedal po radio,

da se bo njegova vlada brigala za to, da zadovolji narodne manjšine. Čehoslovaški notranji minister je prepovedal vsa politična zborovanja v vsej državi za en mesec. to je v aprilu.

Mussolini o vojni moči Italije. Mussolini je imel 30. marca pred senatom že dalje časa napovedan in od zunanjega sveta nestrpno pričakovan govor. Iz njegovega govora posramemo trditev, da je danes Italija za Združenimi ameriški državami in sovjetsko Rusijo na tretjem mestu, kar se tiče tevila vojaštva. Italijani lahko takoj mobilizirajo osem milijonov. To število je mogoče zvišati z vpoklicem obvezancev od 18. do 21. leta na devet milijonov. V prvo bojno vrsto je mogoče Italiji z modernimi prevoznimi sredstvi z največjo naglico poslati štiri do pet milijonov mož. — Dalje poseda danes Italija poleg močne vojne mornarice najmočnejše podmorsko brodogradnje na svetu. Vsa italijanska pomorska oporišča v Sredozemskem in vzhodnem Sredozemskem morju so posebno utrjena. Italijani imajo doma že dovolj sirovega olja za daljšo dobo vojskovanja. Italijansko letalstvo je danes med prvimi silami na svetu. K letalom postavi danes lahko Mussolini 20 do 30 tisoč izvežbanih pilotov. Mussolini je zaključil svoj govor z besedami: Zapustili smo Ženevo, kajti kar šteje med narodi, je njihova vojna vrednost. In nikdar Italija ni imela take vrednosti kakor danes. Napoleon, ta veliki Italijan, ki je služil Franciji, je v Španiji svojemu generalu, ki mu je pokazal italijansko divizijo Palombino, odvrnil: »Italijani bodo v vojaškem oziru enkrat prvi na svetu!« Ta Napoleonova prerokba se je uresničila v sedanjem času!

Borba za mehiški petrolej. Predsednik republike Mehika Cardenas je razlabil

mednarodne petrolejske družbe, ki so si polnile žepe z mehiško nafto. Razlastitev je najbolj zadela ameriške in angleške milijonarje. Združene ameriške države so na prepoved Cardenasu odgovorile s tem, da ne uvažajo več srebra iz Mehike in ne sirovega olja. V mehiški petrolejski industriji je zaposlenih 20.000 delavcev. Ti delavci so po razlastitvi prevzeli upravo petrolejskih vodnjakov. Vsa razpoložljiva skladišča za nafto so v Mehiki že polna in je sedaj nevarnost, da bodo morali pustiti nafto slepo teči, ker je nikdo ne kupi. Vočigled taki nevarnosti je izjavil Cardenas, da mehiška vlada ne bo prodajala svojega petroleja nobeni napadalni državi, ampak le demokratičnim državam. S to izjavo je zadovoljna Anglija. Angleži upajo, da bodo pridobili Mehiko za to, da bo svoj petrolej prodajala Angliji. Angleška vlada bi za ta primer lastnike, ki so zgubili svoje petrolejske vrele v Mehiki, samo denarno odškodovala. Anglija tudi uvideva, da bi lahko dobivala za primer vojne v Evropi sirovo olje samo iz Mehike, ne pa iz lastnih vrelcev v srednjeazijskem Iraku.

Iz sovjetske Rusije. V Moskvi je bil konec marca izvršen od uradnika letališča atentat na juda Meklisa, ki je bil pred kratkim postavljen od Stalina za nadzornika Kominterne (komunistične internacionale) nad rdečo armado. Atentator je zadel žrtev z več strel in so obstrejenega takoj prepeljali v bolnišnico. Meklis je močno osovražen pri vojaških krogih in hoče strmoglaviti maršala Vorošilova. V ječo je že spravil maršala Jegorova, ki je prijatelj Vorošilova. Za svoje ovaduško postopanje je Meklis odgovoren samo Stalinu. — V bližini Moskve je na delu tajna radio-postaja na kratke valove, ki dnevno napada Stalina kot trinoga ter največjega krvoloka, katerega je treba odstraniti za vsako ceno.

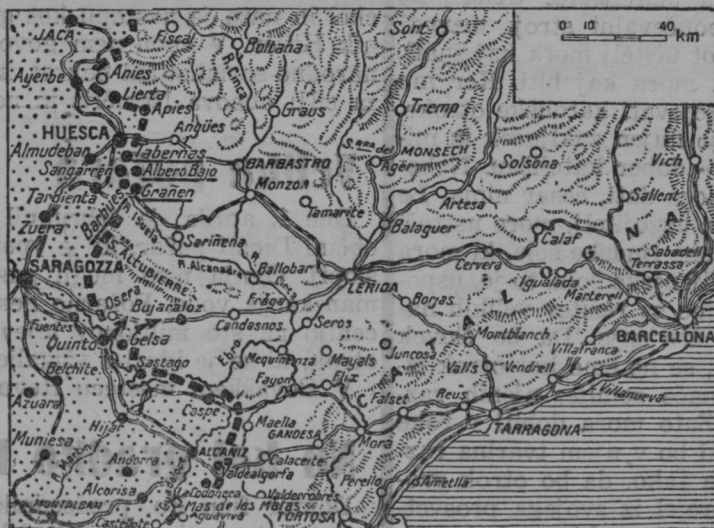
Novice iz španske državljanske vojne

Izredno naglo prodiranje nacionalistov

Angleško časopisje od 30. marca je poročalo, da so nacionalisti tako naglo prodirali v Katalonijo, da bežeči komunisti rdeče vodstvo v Barceloni niti obveščati niso

nili rdeči uničiti na umiku vsa mesta in požgati vse vasi.

Od Francovih čet zavzeto mesto Barbastro, ki je štel 9000 prebivalcev, so komunisti pred umikom zažgali. Pomorili so

utegnili, kje so Francove čete. Nacionalna armada se ima zahvaliti za izredne in nepričakovane uspehe boljši vojaški in tehniški opremlitvi. Nacionalisti imajo tudi znatno boljše poveljnike, ki bodo zaključili državljansko vojno poprej, preden bodo uteg-

500 prebivalcev, in med temi 47 duhovnikov s škofom na čelu. — V bližini Barbastre je bilo veliko umetno jezero za elektrifikacijo velikega dela zapadne Katalonije. To jezero so rdeči po umiku odprli in za dva metra narasla reka Cinco je odnesla

nekaj pontonskih mostov, po katerih je že bil reko prekoračil del nacionalnih čet, ki je nadaljeval s prodiranjem proti mestu Lerida s 40.000 prebivalci.

General Franco poveljnik ofenzive

General Franco je prispel v spremstvu generala Deville v Barbastro, kjer je prevzel osebno poveljstvo nad vsemi četami, ki so na zmagovitem pohodu v gornji in srednji Aragoniji. Ta del fronte je v sedanjem položaju najvažnejši. Od tod bodo prodrli nacionalisti po pirenejskih dolinah do morja in bodo ločili komunistično Španijo od Francije, kakor se jim je posrečilo lani na severu pri Irunu. Če bo uspel Francu omenjeni načrt, ne bo mogla Francija Katalonije zalagati z vojnimi in življenjskimi potrebščinami.

Obupni koraki rdečih

V Barceloni je zavladalo radi naglega prodiranja v Katalonijo silno razburjenje in so oblasti v največjem strahu, da bi ne izbruhnili vstaja. Znano je že tudi, da se pripravljajo nekateri člani barcelonske vla-

Japonsko-kitajska vojna

30.000 Japoncev v resni nevarnosti

V trikotu med vojaško važnimi mesti Lingčeng, Hančuang in Tajehčuang v južni pokrajini Šantung so Kitajci 30.000 Japoncev tako obkolili, da se niso mogli proti koncu marca nikamor makniti proti severu. Japonci so se hoteli prebiti iz oklepa obkolitve s silnim napadom na Tajehču-

de na pobeg v Francijo, oni pa, ki so za nadaljevanje vojne, v Valencijo in Kartageno. Dne 29. marca je bila proglašena splošna mobilizacija vseh Kataloncev. Katalonci, ki so stari nad 15 let, bodo po kratkem vežbanju poslani na bojišče, mlajše bodo pa uporabili za službo v zaledju.

ang. Izpodkopali so mestno zidovje, a v sredi dela so jih presenetili Kitajci in so pognali v zrak 400 Japoncev. Obkoljeni Japonci upajo, da jih bo otele japonsko letalstvo z bombardiranjem kitajskih oporišč. Tudi v severnem Šantungu in Šansiju so imele kitajske čete nad Japonci znatne uspehe.

Po katoliškem sveilu

Zoper pijančevanje. Preteklo leto je bil v Varšavi, glavnem mestu Poljske, prvi mednarodni katoliški kongres zoper alkoholizem. Prisostvoval mu je kot zastopnik papeža nuncij Cortesi in 27 nadškofov in škofov s kardinaloma Kakowskim in Hlondom na čelu. Kongres, ki so se ga udeležili zastopniki iz raznih držav, je sprejel te-le sklepe: V vseh državah sveta je zloraba alkohola vir premnogege zdravstvenega, gospodarskega, moralnega in verskega zla. Pijanstvo je po besedah sv. Avguštinca »mati vseh izgredov, grehov in hudobnosti«. Pijanstvo ruši, kakor pravi papež Pij XI., obitelji ter jemlje državi ne samo dobre državljane, marveč jih pretvarja v zločince. Tembolj nevaren je alkoholizem, ker so njegove posledice premalo, včasih celo nič znane. Čast božja, ki se s pijančevanjem žali na vse načine, večna in časna rešitev brezštevilnih posameznikov in družin, zahteva od katoličanov, ki se zavedajo svoje odgovornosti, odločno protialkoholno delo, ki je obenem nujna naloga Katoliške akcije. Pijanec se da rešiti z naravnimi sredstvi (s popolno abstinenco in z včlanjenjem v abstinentska društva), zlasti pa z nadnaravnimi sredstvi, ki jih deli katoliška cerkev. Krščanska dobrodelnost naj se torej čuti odgovorno za ustvarjanje in delovanje ustanov za skrbstvo pijancev (abstinentska društva, zavodi za pomoč pijancom, zdravilišča). V interesu boljšega narodnega življenja je potrebno proučevanje alkoholnega vprašanja in njegovih odnošajev. Siljenje z alkoholom pri raznih družinskih proslavah in ljudskih svečanostih naj se odstrani. Izkoriščanje sadnih sokov je

prav dobro sredstvo za pobijanje alkoholizma. Potrebne so brezalkoholne gostilne. Brezalkoholno življenje mladine je po mnenju zdravnikov in vzgojiteljev potreben predpogoj za zdrav duševni in telesni razvoj otrok in mladeničev. Naj mladina ne postane suženj nižjih čutnih nagonov z uživanjem alkohola in nikotina. Prosto-voljna abstinenca, vršena iz ljubezni do Boga in ljudi, je apostolat, ki ga cerkev odobrava in priznava, hvali in blagoslovlja (kardinal Pacelli). Ves katoliški tisk in vse katoliške organizacije naj sprejmejo boj proti alkoholizmu kot svojo sodob-

Iz drugih taborov

»Držite tatu«: tako kriči tat, da bi zabrisal za seboj sledove. Zaprite ovaduhe: tako kličejo po svojih glasilih JNSarji, zgražajoč se nad podlostjo ovaduštva. Politični komisar sedanje avstrijske dežele Bürckel namreč ostro nastopa proti ovaduhom. Dal je med drugimi zapreti dva ovaduha, ko sta prišla k njemu denuncirat več višjih uradnikov. »Slovenski Narod« to z zadovoljstvom zabeležuje ter pripominja z ozirom na naše razmere — »Kmetski list« pa to dobesedno iz »Naroda« ponatiskuje — naslednje: »Take naredbe bi bile potrebne povsod, kjer zastrupljajo ozračje podle kreature, pripravljene vedno skočiti človeku v hrbet in pahniti ga v nesrečo iz koristoljubnih nagibov. Če bi dobili mi tako naredbo, bi se je gradbena podjetja silno razveselila. Takoj bi morali začeti graditi nove jetnišnice, ker je starih

no dolžnost. Naj bi vsi upoštevali opomin papeža Pija XI.: »Bojujte pogumnejše in boljše ta sveti boj! Sadovi ne bodo izostali. Imeli boste zasluge pred Bogom in ljudmi, zasluge za družino, za domovino in cerkev. Vaše delo je važno sodelovanje v pravem apostolatu cerkve.«

Spomenik padlim bogoslovcem. Škof rotenburške škofije dr. Sproll je posvetil v mestni župnijski cerkvi v mestu Tübingenu v Nemčiji oltar v čast sv. Mihaelu. Navzočih je bilo 30 duhovnikov, ki so se udeležili svetovne vojne. Oltar naj bo trajen spomenik v spomin 74 bogoslovcev, ki so med svetovno vojno padli kot vojaki za nemško domovino. Med tilingenski bogoslovci so bile vojne žrtve jako velike, saj jih je med vojno padlo, odnosno umrlo junaške smrti od 200 bogoslovcev 37%. Pri spominski svečanosti so vojni udeleženci, ki so ostali pri življenju, molili to-le zanimivo molitev: »Gospod! Naj bo smrtina žrtev naših bratov za nas ognjeni krst duha! Utrdi nas z močjo svoje milosti za bojevnike v nebeški vojski!«

Spared birmovanja v dekaniji Kozje: V soboto, 18. junija, pri Sv. Lovrencu v Podčetrtku; v nedeljo, 19. junija, pri Sv. Petru v Bučah; v ponedeljek, 20. junija, pri Sv. Petru pod Sv. gorami; v torek, 21. junija, pri Sv. Janezu Krstniku v Podsredi; v sredo, 22. junija, pri Sv. Mariji v Kozjem; v četrtek, 23. junija, pri Sv. Mihaelu na Plištanju; v petek, 24. junija, pri Sv. Vidu na Planini; v soboto, 25. junija, pri Sv. Marjeti na Planini; v nedeljo, 26. junija, pri Sv. Mariji v Dobju.

premalo in tudi pretesne so, da bi mogli zapreti vse denunciente.« V dopolnilo tega JNSarskega predloga ugotavljamo: Ako bi zapri vse denunciente v Sloveniji, bi redko kateri JNSar ostal na svobodi. JNS vrši denunciantstvo (ovajanje) kot politično obrt, ki se je gojila kot veleobrat v dobi JNS diktature in ki obratuje še tudi danes, kakor dokazuje JNSarsko pisanje in govorjenje. Zgražanje nad podlimi ovaduškimi kreaturami bi torej moralo biti za JNS zgražanje nad samim seboj; ker pa je JNSarstvo nesposobno za resnično pokoro in poboljšanje, je to zgražanje — hinavščina.

JNS proti slovenski samobitnosti in enakopravnosti. Slovenci smo si ustanovili po primeru Zagreba in Beograda svojo Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani, ki bo z zakonitim potom dobila svojo

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

organizacijo. Prvak JNSarjev, senator dr. Angjelinovič, je slovensko Akademijo napadel kot plod »slovenskega separatizma, ki hoče s tem oblikovati narodno in kulturno samobitnost Slovencev«. Ta napad na slovenstvo in njegovo enakopravnost v državi nista zavrnila politična prijatelja dr. Angjelinoviča, slovenska senatorja dr. Kramer in Pucelj. »Jutro« pa kaže svojo vnemo za slovenstvo s tem, da dr. Angjelinoviča brani. Takšni prijatelji slovenstva so JNSarski jugoslavenski nacionalni celotniki!

»Večernik« (polni naslov: »Mariborski Večernik Jutra«) izpričuje svoje pristno JNSarstvo z napadi na versko prepričanje. V duhu plitkega, intelektualno siromašnega laži-svobodomiselnosti in v slogu marksistične »Delavske politike« se norčuje iz verskega programa katoliške prosvete. Kdor se oklepa z vdanostjo in zupanjem le katoliške cerkve in vere, je pred njegovimi očmi verski fanatik. No, mi liberalcem radi priznamo, da tega fanatizma nimajo. Drugemu fanatizmu pa so zvesto vdani, in to je fanatizem laži. V isti beležki namreč »Večernik« (30. marca) zanika krivice, »ki so se baje delale katoliškim prosvetnim društvom pod prejšnjim režimom«. Toda z zanikanjem in lažanjem se ne dajo dejstva spraviti s sveta. Dejstvo, ki ga je zabeležila slovenska zgodovina v največjo sramoto slovenskega JNSarstva, je razpust vseh slovenskih katoliških prosvetnih društev. In v tem dejstvu je izražen ves fanatizem JNSarske hudobije.

† FRANC GRIZOLD

List za listom pada, ki so nekdanje zelelni na Pohorju in so s svojo čarobno privlačnostjo privabljali prijatelja za prijateljem. Pohorskega Smolnika si nisi mogel misliti brez uglednih hiš Hleb, Marolt, Grizold, ki so bile celo stoletje gospodarske, verske in narodno-obrambne trdnjave. Te hiše ni le vezalo sorodstvo, ampak še bolj zavest, da imajo v dobi narodnostnih bojev in ponemčevalnega vala na Pohorje svoje posebno poslanstvo. Kakor so nekdanje glavari starih naših planinskih zadruge čuvali v zadrugi enotno miselnost, domačnost in običaje, enako so te hiše za širši okoliš varovale in utrjevale versko in narodno zavest. Zadnji izmed teh odličnih borcev je bil g. Franc Grizold, ki je umrl 29. marca, star 86 let. Rajni je bil miren, blag značaj, mož širokega obzorja, globokočuten vernik, natančen vršilec dolžnosti; gospodaril je polnih 65 let. Iz knjig in časopisov si je pridobil obilo znanja, s katerim je zelo rad koristil svojemu bližnjemu. Njegov privlačni zgled je močno vplival na naročila časopisov in knjig, njegovo društveno delovanje je pridobivalo novo članstvo. V družbi pa je bil odkrito vesel, ako je vso družbo vezala ista verska, gospodarska in narodna miselnost. V svoji hiši je hranil stare običaje in najbolj ga je veselilo, če je mogel prijatelje in znance pozdraviti po starih slovenskih navadah. Karkoli je k njemu prišel kot tujec, je odšel od njega kot prijatelj. Vsa svoja lepa svojstva je podedoval od svojih staršev Davorina Grizolda in Marije, roj. Glaser. Ko je rajni Franc doma živel svojo pomladno življenjsko dobo, je bil

njegov oče Davorin vodja vseh narodnih borcev zoper ponemčevanje. Prva čitalnica in ljudska knjižnica je res bila v Grizoldovi hiši. Tu je Davorin ljudem čital, razlagal, jih je zbiral in navduševal, v takratne liste pa je tudi pošiljal svoje domoljubne pesmi. Na raznih shodih je nastopal kot narodno-obrambni govornik in je bil obenem soustanovnik bralnega društva v Rušah, ki je bilo med prvimi takratnimi

društvi. Davorin je svojemu sinu zapustil dedščino značajne miselnosti in versko-narodnega prepričanja in ta zaklad je Franc Grizold čuval, dokler mu ni bolezen oslabil življenjskih sil. Njegov življenjski delavnik je končan, zdaj pa naj uživa večni praznik. Te vrstice pa naj bodo skromen opis spomenika, ki si ga je g. Franc Grizold sam gradil s svojim delom, čustvovanjem in značajem.

Novice

Nesreče

Usodepoln padec. V Počehovi pri Mariboru je padel 56 letni posestnik Ivan Camernik z lestve 5 m globoko in je obležal nezavesten. V mariborski bolnišnici so ugotovili, da si je pretresel pri padcu možgane in si je zlomil več reber.

Nesreča s flobertovko. Pri brodu v Rušah je ravnal 17 leti Feliks Jarc tako neprevidno s flobertovko, da se je sprožila in je zadela kroglja 14 letnega Ozvalda Podgornik v levo nogo.

Mlad motociklist smrtno povožen od avtomobila. Na Vrhniki pri Ljubljani se je peljal po glavni cesti z motornim kolesom Franc Jurca, 26 letni pekovski pomočnik pri peku Ignaciju Rotarju na Stari poti na Vrhniki. Nasproti mu je pripeljal vojaški avto, ki je tako nesrečno povozil motociklista, da je podlegel poškodbam, ki jih ni preživel. Prepeljavili ga so v ljubljansko bolnišnico.

Železniški nesreči. V bližini Sarajeva in v Zemunu sta se zgodili zadnje nedelje dve hudi železniški nesreči, ki sta zahtevali sedem smrtnih žrtev. Na progi Sarajevo-Užice je iztiril osebni vlak in se prevrnil. V Zemunu je zavozil tovorni vlak v tramvaj. Prva nesreča se je zgodila okrog treh zjutraj. Ubitih je bilo šest potnikov in železničarjev, 18 hudo in osem lažje ranjenih. Druga nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne. Vlak je pri Zemunu strl spodnji del tramvajskega voza. Ranjenih je bilo 20 potnikov. Med prevozom v bolnišnico je umrl gozdni inženjer Nikola Posarič.

Razne novice

Nov avto zadel brezposelni. V nedeljo popoldne se je vršila v Mariboru tombola Rdečega križa. Glavni dobitnik, lep štirisedežni osebni avtomobil, je zadel Ivan Gerželj, brezposelni trgovski pomočnik iz Studencev pri Mariboru. Tudi ostale dobitke so dobili sami revni in res potrebni.

Lev ustreljen pri Kamnici pri Mariboru. Za Jožefovo se je mudil v Studencih pri Mariboru cirkus »Wertheim«, ki je imel

triletnega leva Neron. Neron je bil nevaren občinstvu in radi tega se je odločil njegov gospodar, da ga proda. Zver je zamenjal mariborski trgovec in lovec Just Gustinčič za star reševalni avto mariborske gasilne čete iz leta 1914. Leva so odpeljali 31. marca v kletki proti Kamnici, kjer ga je Gustinčič ob navzočnosti priznanih lovcev in časnika ustrelil na razdaljo blizu 50 korakov. V glavo zadeti kralj puščave je poginil v teku desetih minut. Levjo glavo bo dal g. Gustinčič nagajati.

Orjaški merjasec. Na znanem posestvu Kuhn-Tausch v Razvanju pri Mariboru so zaklali tri in pol leta starega merjasca »Samsona«. Žival je tehtala 587 kg, dolga je bila 2,25 m, visoka 1,30 m. Masti je imela 259 kg. Meso je tehtalo 223 kg, koža pa 30 kg.

Naša prva doma izdelana torpedovka. V naši ladjedelnici v Splitu je bila 30. marca ob navzočnosti ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča in še dveh ministrov spuščena v morje torpedovka »Zagreb«, ki je bila izdelana doma. Nova vojna ladja je težka 1200 ton, dolga je 98 metrov, široka devet in pol metra. Vozila bo s pogonskimi stroji 44.000 konjskih sil 70 km na uro.

Organistom ter vodjem mladinskih cerkvenih zborov! Podpisancu je ostalo nekoliko izvodov svoječasno izdane zbirke cerkvenih pesmi za šolske sv. maše. Med temi se odlikuje po sodbi glasbenega mojstra pok. p. Hugolina Sattnerja, ki je zbirko pred tiskom pregledal, zlasti zadnja, ki nosi naslov »Marijina pesem otrok«, po zdravi, jasni ljudski melodiki, ki zadene v živo v duše in ogreje srca pevcev ter poslušalcev. Besedilo je vzeto iz »Glasnika najsv. Src« za leto 1911. To zbirko, ki bi utegnila zlasti z ozirom na Marijino pesem mladinskim zborom kaj dobro služiti ob majniških pobožnostih, razpošilja podpisaneec sedaj, dokler ne izžrpa zaloge, po znižani ceni 2,50 din (za poštino in odpravnino — v znakah!). — Anton Kosi, Središče ob Dravi.

Tujskoprometni tečaj v Sv. Lovrencu na Pohorju. V izvedbi tamošnjega tujskoprometnega društva ter na pobudo in v sodelovanju s tujskoprometno zvezo »Putnik« v Mariboru bo priredila kr. banska uprava enodnevni tujskoprometni tečaj, ki se bo vršil v četrtek, 7. aprila, v dvorani hotela »Jelen« v Sv. Lovrencu na Pohorju.

Plemenski sejmi za bikce. Živinorejske organizacije in občine se vabijo, da si nabavijo dobre plemenske bikce na tozadevnih sejmih, ki bodo: 25. aprila v Beltincih za okoliš zveze za simendolsko govedo; 2. maja v št. Juriju ob juž. žel. za okoliš zveze za pomursko govedo; 3. maja v Šmartnem ob Paki za okoliš zveze za marijadvorsko govedo; 4. maja v Ormožu za okoliš zveze za pincgavsko govedo.

Ali si že obnovil naročnino?

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robce, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in velezalogo sukna

FRANC DOBOVICNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA ŠT. 15
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladišč, lastna tovarna odej in perila.

Poslano prepričanje o najudobnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

Sanatorij za ženske bolezni — Maribor
vokal Prešernova ulica 31 — Tomšičev drevo-
red 4, dostopen tudi članicam bolniških blagajn,
vodi specialist za ženske bolezni dr. Ipavc
Benjamin. 615

Obžalovanja vredni slučaji

Ukradene dragocenosti. V Studencih pri Mariboru je sunil neznanec kaseto, v kateri je bilo za 8000 din dragocenosti.

Poneverba najdenega denarja. Gradbeni podjetnik Anton Treo v Ptujju je zgubil zadnje dni 3000 din. Zadevo je javil policiji in ta je ugotovila, da je našel denar krojaški vajenec in ga je izročil svojemu mojstru. Ta pa je porabil najdeno vsoto zase. Poravnal je nekaj računov in še kupil marsikaj. Policija je dobila pri njem samo še 350 din.

Vlom v stanovanje. V Vičavi pri Ptujju se je spazil neznanec v stanovanje vodje finančne kontrole. V sobi je spal samo majhen otrok. Tat je odnesel razne obleke za 4000 din in zginil z dvema pomagačema v gozdu.

Vlomilec odnesel hranilno knjižico. V Ločicah pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah so bili domači posestnice Alojzije Šketa zaposleni v gorici pri Sv. Urbanu. Vlomilec je odprl doma vrata s ponarejenim ključem. V sobi je odprl omaro, iz katere je odnesel hranilno knjižico ptujske posojilnice z vlogo 40.780 din. Vzel je še tudi 100 din, katere je imel shranjene hlapec.

Skrajna ciganska drznost. V Tomišlju na Izanskem pri Ljubljani je popivala ciganska tolpa v krčmi Stanka Anzeljca. Pijani cigani so izzvali slednjič pretep. Močnejša skupina ciganov se je odstranila iz gostilne. Zunaj stoječi cigani so začeli tolči po vratih in so oddali v gostilno kakih sto streliv. Razbili so vsa okna in hišna vrata. Ciganski nasilneži so se spravili tudi nad vaščane, ki so prihiteli ogroženemu gostilničarju na pomoč. Cigani so streljali na ljudi in je bil eden domačinov hujše in

eden lažje ranjen. Po opravljenem nasilju se je tolpa razbežala. Izanski orožniki so prijeli samo enega cigana, Marka Hudoroviča, ki je oženjen na Vrhniki pri Ljubljani, in je iz znane družine Hudorovičev, kateri so nasilneži ter tatovi. Pač pa so orožniki zaplenili ciganom nekaj živine, katero je občina prodala in z izkupičkom krila po ciganih nastalo škodo.

Skrajno drzen cerkveni rop. Več vlomilcev je vdrl v noči na 30. marec v znano hrvaško božjepotno cerkev Marija-Bistrica. Vlomilci so se lotili najprej Marijinega kipa. Ukradli so r briljanti posuto Marijino krono, ki predstavlja vrednost 22.000 din. Izmaknili so tudi Jezusčkovo krono in od blagovokojnega zagrebškega nadškofa dr. Bauerja Mariji podarjeno zlato verižico. Poskušali so nato vdreti v tabernakelj, ki je skrbno zaprt z Wertheim-ključavnicami, katerim niso bili kos. Tabernakelj so odnesli iz cerkve, da bi ga zunaj razbili. Pri tem opraviu so jih presenetili orožniki, ki so streljali v temo, tolovaji pa so jim odgovarjali s streli iz samokresov. Zasedovanje je rodilo ta dober uspeh, da je moral eden od vlomilcev odvreči na pobegu nahrbtnik, v katerem sta bili dragoceni kroni in Marijina verižica. Na srečo je ostala nedotaknjena cerkvena zakladnica, v kateri so shranjene več milijonov vredne dragocenosti. Pravočasno na pomoč prihiteli orožniki so ubranili pred roparji monštranco, ciborij in kelihe, ki so bili shranjeni v tabernaklju. Oblast zasleduje z vso vnemo drzne in brezvestne cerkvene skrunilce.

Slovenska Krajina

Naše delavstvo. Letos je zelo veliko povpraševanje za našimi sezonskimi delavci. Okrog 2400 jih je že odšlo v Nemčijo in jih bo šlo še okrog tisoč, tako vsaj zdaj mislijo. Preje se je raznesel glas, da jih bo šlo do 5000, pa jih toliko menda niti ne bi mogli dobiti, ker bodo nekateri šli tudi v Francijo in na jug naše države. V Belje

Komaj nova, pa že vsa preplezana. Kako je to mogoče? Slabo milo zahteva veliko mencanja in mogoče še krtačenja, predno količkaj opere. Zato je koristno, da peremo redno in dosledno le z zanesljivo dobrim terpentinovim milom Zlatorog, ki pere čisto, hitro in temeljito, pa pri tem varuje drago perilo.

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

jih letos gre lahko nad 1500, dočim jih je bilo lani nekaj manj kot tisoč. Če bodo v Belju zvišali plačo, kakor se pričakuje, ljudje ne bi več tako silili v inozemstvo, ker doma odpadejo veliki prevozniki stroški. Nemci so letos naše delavce porinili preveč na sever, nekateri so čisto pri morju. Se kar bojimo zanje. Na jug so pa prišli Italijani. Tujina sicer dobro plača naše delavce, pa jih seveda tudi izrabi. Marsikdo bo do smrti obžaloval, da ga je premamila denar in je odšel na težko delo v inozemstvo in si je tam nakopal telesno in duševno bolezen. Nekateri postanejo nezvesti vsemu, kar so pustili doma, pozabijo celo svoje starše. Pred tujino moramo

Kava ni kava

Na Novih Hebridih, otočju v Tihem oceanu, imajo domačini neko posebno pijačo, ki jo delajo iz neke vrste propeve rastline, in jo imenujejo »kava«. Njihova kava ima skoraj iste učinke blažene zaspanosti, skrajne sreče in zadovoljnosti ter pozabljenja vseh skrbi, težav in nadlog, kakor opij. Vendar pa »kava« nima tako strašnih posledic za zdravje, še mnogo nedolžnejša je menda kot alkohol. Preden so prišli na otoke večji oddelki belokožcev, zlasti Angležev, so domačini živeli lepo brezskrbno in mirno življenje ter šteli preko milijon ljudi. Belokožci pa so jim prepovedali »kavo«, jih mesto nje nalivali z žganjem, ki je povzročil nasilja, po-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklosti in sedanje dobe

Za 50 kron mu je prepustil cigan na mestu svoje capje in medveda, da ga je držal za lanec. Lotil se je pohajkovanja s cigani po vasi, po kateri so se kar razlili žandarji ter izpraševali po hišah za skrivnostnim tujcem. Kjer se jim je zazdelo, so tudi vse premetali, da bi prepoznali s kakega prav prikritega kota ponarejevalca.

Preiskava je trpela ves dan in trdno v noč dne 8. septembra 1909. Slednjič so morali poveljniki pogona za ponarejevalcem priznati, da ni Dob sedež in izhodišče falzifikatov. Orožniki so se porazgubili. Winklerjevi so želeli tudi Juriju srečno pot. Kdo neki bi držal pod streho človeka, radi katerega bi bil neprestano z eno nogo v kriminalu!

Potočnik je krenil s cigani dalje po Koroški. Ciganskega medveda je gonil in plesal z njim še po vsej Gornji Tirolski, kjer ga je otela iz rok oblasti njegova telesna moč.

Ko je podil v neki tirolski vasi medveda na dveh

13 nogah v krogu in se čisto zategnjeno: »Tancaj, tancaj, mrci-na-a«, je pristopil k niemu moški v gosposki obleki. Pokazal mu je legitimacijo policijskega agenta ter ga potrepljal po rameni z rokami:

»He, dečko, ti nisi cigan. Stopi z menoj na orožniško postajo!«

Jurij je posluhnil moža postave in mu je sledil na videz čisto ravnodušno ter pokorno.

Komaj sta bila iz vasi in proč od ljudi, je že klečal na detektivu v obcestnem jarku, mu mašil usta s cotami in je omotal vsega s staro medvedjo verigo.

Celo med cigani ni bil več varen. Kaj mu je preostalo drugega, kakor da je vzel z vso naglico pot pod svoje noge, da bi ušel srečno iz Tirolske na Predarlško in od tam preko avstrijske meje v Nemčijo. Tolažila ga je zavest, da mu preti nevarnost aretacije samo na avstrijskih tleh. Rajhovski Nemci se niti zmenili ne bodo, kdo in kaj da je bil. Na Nemškem je hotel med rudarje, kateri so tedaj še precej dobro zaslužili. S prihranki je nameraval zapustiti Evropo in se izseliti v kake prekomorske kraje, kjer se ne bosta podila za njim za vsak potvorjen vinar žandar in policijski agent.

svariti, ker je našemu narodu zelo nevarna. Nekateri fare so kakor da bi izumrle, doma so ostali le starci in otroci. Zemlja se zanemarija in bodo po letih tudi gospodarstva propadla, če bo šlo tako dalje.

V Nemčijo. Trije transporti so že odšli v Nemčijo. Drugega je spremljal do Passaua šef naše borze dela g. Kerec Franc. Ko se je ločil od njih, jim je dajal lepe nauke. Naši delavci, naročniki »Slov. gospodarja«, so nam poslali to slovo, da ga objavimo. Govoril je približno takole: Vozili smo se skupaj en dan, videl sem vaše solze, vašo bolelost, ko ste zapuščali našo lepo Krajino, ko ste se poslavljali od svojih dragih domačih. Zdaj se moram posloviti tudi jaz in se vrniti v domovino, kjer me že čakajo drugi delavci, da jih pošljemo za vami. Prosim vas, ne pozabite v tujini na Boga, ne svojih staršev, ki morda še zdaj jočejo za vami, ne pozabite svoje domovine, ne svojega slovenskega jezika! Polagam zlasti tebi, draga mladina, na srce te besede. Stari ste komaj 16 do 18 let. Zdaj mislite, da ste prosti, da nihče ne bo na vas pazil; prosim vas v imenu vaših staršev, v imenu vaših dušnih pastirjev, ne zapravite svoje nedolžnosti z grdim razuzdanim življenjem! Bolelo nas bo, če bomo slišali v domovino o vas kaj slabega. Duše si ne omažežujte! Ne zapravljajte težko prisluženega denarja, za katerega se boste veliko znojili, da si boste res v potu svojega obraza služili svoj kruh. Možje in žene, ne pozabite svojih zakonskih drugov v domovini in svojih otrok, ki ste jih žalostne pustili pri tujih ljudeh! Prosim predelavce, bodite delavstvu, ki vam je zaupano, vse! Bodite jim starši, učitelji in vzgojitelji! Ne preganjajte jih! Bog naj spremlja vsak vaš korak! Daj Bog, da bi se vsi zdravi in veseli v jeseni z lepim zaslužkom vrnili v lepo slovensko domovino. Pozdravljeni in Bog z vami!

Najdebelejši hrast. »Slovenec« je pred kratkim poročal, da so neke v Sloveniji podrli najdebelejši hrast. Pa smo mnenja, da temu ne bo tako. Blizu postaje Stanjevci v Prekmurju je hrast, ki je še debelejši. Štirje moški ga komaj objamejo. Hrast je zelo star, pa najbrž ne bo za drugo rabo kot za drva.

Prijet in obsojen

Tirolsko mejo je še prekoračil srečno. V Feldkirchenu na Predarlskem je zašel v roke žandarski patrulji kot potepuh brez čelavske knjižice.

Na žandarski postaji v Feldkirchenu so ujetega ptiča preiskali in so prebrskali še njegovo v culo zavito prtljago. Orožniki kar ploskali z rokami, ko so se jim prikazale iz svežnja denarne potvorbe in fotografski aparat s ploščami. Nehote so ujeli nevarno ščuko, katera se je izmikala spretno precej časa nastavljenim mrežam in trnekem.

Jurija so uklenili kakor najbolj nevarnega roparskega morilca. Zaprli so ga na licu mesta in uvedena je bila proti njemu obširna preiskava. Z zapisnikom vred je bil pod močnim orožniškim spremstvom prepeljan v Maribor, kjer je že bil ustanovljen sedež okrožnega sodišča. V mariborskem preiskovalnem zaporu se ni vical dolgo.

Preiskovalni sodnik je znal takoj, da ima oblast opraviti z že tretjim Potočnikom, katerim je prešla ponarejevalska strast neiztrebljivo v meso in kri.

Jurij Potočnik je dajal odgovor kot mlad za ponarejevalne zločine pred mariborsko poroto decembra leta 1909.

Sv. Sebeščan. Vložili smo prošnjo, da bi se prenesla pošta iz Mačkovec k nam. Navedli smo razloge, preko katerih oblast ne bo mogla iti. Tu je občinski urad, župnijski urad, trirazredna šola, posojilnica itd. Naš kraj je v poštnem okolišju največji, dočim so Mačkovec najmanjši. Dobro nam je znano, kdo drži pošto v Mačkovcih, pa so tisti časi odklenkali, ko so nekateri vse lahko storili, četudi proti volji naroda. Da občina naše prošnje ne podpira, se pa nihče ne čudi, kdor razmere pozna. V naši vasi imajo, pač katoličani večino in to nekatere bilo bode in bi raje imeli še tako škodo, samo da papinci ne bi kaj dosegli. Vedite, da ne odnehamo preje, da se nam bo ugodilo. Upamo pa, da bo oblast uvidevala, da pripada pošta res nam. Nespameten je moral biti oni, ki je v »Murski krajini« pisal, da je tri tretine ljudi proti premestitvi pošte iz Mačkovec.

Občinske volitve v Pečarovcih. Za župana je ponovno izvoljen g. Banfi Stefan. Bili sta dve listi. Ne more se trditi, da je zmagal g. Banfi, ampak je dejstvo, da so zmagali luterani proti katoličanom, to pa iz enostavnega razloga, ker je pač teh veliko več, ki se sicer tudi med seboj preklajajo, pa če jim kdo omeni, da gre tu le proti katoličanom, pa so takoj vsi skupaj, pa magari bi imeli še tako škodo. Sicer proti osebi g. Banfija tudi katoličani nič nimajo, pa so drugi hujši, ki delajo za njegovim hrbtom.

Večji in manjši požari

Velik ogenj na Dravskem polju

V noči na 31. marec so doživeli na Dravskem polju velik požar. V školah je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Franca Kmetec. Ogenj se je širil z bliskavico in je dobil dovolj netiva na sosednjih slamanatih strehah. Koj so bila v objemu plamenov poslopja sosedov Matja Laha in Mihaela Pernat. Gasilci so se morali zadovoljiti z omejitvijo nesreče. Poleg poslopij so zgorele vse zaloge krme, vozovi in poljedelsko orodje zgoraj imenovanih posestnikov. Rešili so govejo živino, zgorele so tri svinje. Skupna škoda, ki je delno krita z zavarovalnino, znaša 120.000 din. Obstoja sum na požig.

Razni požari

V Počehovi pri Mariboru je zgorela posestniku Ivanu Rebiču 60.000 din vredna domačija. Ogenj je zakrivil dimnik, ki je bil na podstrešju zaphan s senom. Ker so pekli kruh, se je vnelo seno od razbeljenega dimnika. — V Sp. Bitnem pri Kranju je vpepelil nočni ogenj gospodarsko poslopje posestnika Borštnika. Vnelo se je tudi poleg stoječe gospodarsko poslopje gostilničarja Stesmana, ki je tudi pogorelo. Zavarovalnina obeh pogorelcev je le delna. — Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je zgorela posestniku Ignaciju Bratuš 30.000 din vredno gospodarsko poslopje.

Številni gozdni požari

V neposredni bližini Maribora je uničil ogenj dva večja nasada mladega gozda. Dne 31. marca kmalu po enajsti uri predpoldne je začel goreti gozdni nasad krčmarja Petra Zorko v Pekrah. Ogenj je imel dovolj hrane na dračju ter suhi travi in se je hitro razširil na dva tisoč kvadratnih metrov mladega gozda. Gasilci iz Pekar in Studencev so nesrečo zajezili. — Krog dveh popoldne je uničil istega dne ogenj 3200 kv. metrov mladega gozda v Sp. Radvanju, ki je last škofijske posesti Betnava. Tudi tukaj so posegli zajezilno v nesrečo gasilci in so preprečili, da se ni požar še bolj razmahnil. — V obeh omenjenih primerih je nastal ogenj od odvrženega cigaretne ogorke ali pa je bil podtaknjen od delamrznih potepuhov. — Zadnje nedeljo popoldne sta izbruhnili pri Mariboru zopet dva gozdna požara. Eden v Betnavskem gozdu, drugi nad Falo. Gasile so vse gasilske čete iz mariborske okolice. Gozdne požare podtikajo razni klateži. — V Širmanskem hribu nad Litijo je uničil ogenj nad 20 hektarov banovinskega gozda.

Naši rajni

Pobrežje pri Mariboru. Na Zrkovski cesti je umrla 1. aprila Marija Fliser, posestnica, stara 54 let. Bila je tiha, krščanska žena. Rojena je bila v Prekmurju in je bila v mladih letih s svojim možem v Ameriki. V življenju je prestala mnogo bridkih ur, pa je iskala moči in to-

Kljub dotedanji neoporečnosti si je nakopal v očeh porotnikov toliko krivdo, da je bil obsojen na 15 letno ječo.

Kazen je moral nastopiti takoj in je bil kar hitro tamkaj, kjer je končal njegov oče in se je pokoril za iste grehe 12 let njegov starejši brat Jože.

IV. poglavje

Jurij — mali bog

Povojni prevrat je odprl marsikateremu vrata kaznilnice in ga pustil v ljubo svobodo. Med izpuščenimi je bil tudi Jurij Potočnik. Pojavil se je na domu v Rošnji 8. junija 1919. Prestal je dolgo kazen, izpustili so ga s kaljo bolezn, katera je spravila že njegovega brata Jožeta pod grudo. Jurija je sprejela rojstna hiša jetičnega. Njegovega prihoda so bili veseli vsi domači, rojstna vas in vse Dravsko polje v pričakovanju, da bo zadnji Potočnik, ki je izvežban v izdelovanju denarja, ostal doma med poljanci.

(Dalje prihodnjč)

Vse šolske potrebščine
dobite najceneje in najbolje v prodajalnah
Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

kolje in izumiranje, tako da je danes samo še 45.000 domačinov. To je delo »civilizacije«!

Kje imajo ženske najmanj pravic?

Na Novih Hebridih blizu Avstralije živi rod, ki dosledno prezira vse ženske. Njihove žene nimajo pravice vstopati v vsako hišo, hoditi morajo le po stezah in potih, ki so nalašč zanje določene; jesti morajo posebej, verskih (poganških) obredov se ne smejo udeleževati, prašičje-ga mesa se ne smejo dotakniti. Če se brat razgovarja s svojo sestro ali ona z njim, ju čaka smrtna kazen. Čoln, s katerim se je vozila kakak bela ženska, postane proklet: ali ga sežgo ali prepuste trohnobi; nihče se ga ne sme več dotakniti.

lažbe pri Bogu. Tudi dolgotrajno bolezen je vda-
no prenašala in je bila večkrat prevedena s sv.
zakramenti. Ko je vzhajala zarja prvega petka
v mesecu, je njena v trpljenju prečiščena duša
odšla k svojemu Bogu. Večni mir njeni duši! Mo-
žu in otrokom naše sožalje!

Slivnica. Dne 27. marca je v Radizelu po pet
mesečni bolezni mirno v Gospodu zaspala vini-
čarka Marija Slemenšek v starosti 68 let.
Zadnjih šest let je bila kot viničarka pri g. Raz-
borniku. Za njeno zvesto delo ji je g. Razbornik
oskrbel zelo lep pogreb. Gre mu pač vsa čast, saj
je malo gospodarjev, ki znajo ceniti svoje re-
poštene posle. Rajna naj počiva v miru! Žalu-
jočim naše sožalje!

Sv. Lovrene v Slov. goricah. Po daljši in mučni
bolezni je, sprevidena s sv. zakramenti, mirno v
Gospodu zaspala v nedeljo, 20. marca, Terezija
Šošterič iz Juršinc. V torek, 22. marca, smo
jo spemili k večnemu počitku in so jo štirje si-
novi položili v hladni grob. Blagi materi želimo
večni pokoj, preostalom naše sožalje!

Celje. V Gospodu je zaspal dne 26. marca na
Ostrožnem po dolgi mučni bolezni Videmšek
Jakob, p. d. Trajbar. Bil je neumorno priden,
ugleden posestnik in vsled svojega tihega in
mirnega značaja splošno priljubljen. Z ženo Ma-
rijo, roj. Rojnik, katero je nekako pred 38. leti
dovedel iz Sp. Grušovelj na domačijo, sta vzgo-

jila tri hčere in sina po svojih načelih strogo v
krščanskem duhu. Vse je dobro oskrbel, zato si
je nameraval na starost nekoliko odpočiti. V tej
sladki nadi ga je pobrala neizprosna smrt. Po
petmesečnem hiranju je izdihnil svojo blago du-
šo, večkrat preveden s svetotajstvi. Lepa ude-
ležba pri pogrebu 28. marca je dokazala splošno
priljubljenost rajnega in sočustvovanje s svojci.
Bodi marljivemu kmetu ohranjen časten spomin,
žalujočim ostalim pa izrekamo naše sožalje!

V večkrat je že prepozno, nikoli
pa ni prezgodaj, da se začne s
pravilno nego zob.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Društvene vesti

Ljudski oder v Mariboru bo vprizoril v dne-
vih: na veliki četrtki ob 20. na velikonočno ne-
deljo ob 20 in na velikonočni ponedeljek ob 17:
»Kristusovo trpljenje« ali »Pasijon«. Opozarja-
mo že sedaj, da si oskrbite vstopnice v predpro-
daji v Círilovi knjigarni na Aleksandrovi 6.

Sv. Lovrene na Pohorju. Na praznik Marijine-
ga oznanjenja, 25. marca, sta priredila fantovski
odsek in dekliški krožek s sodelovanjem oboj-
nega naraščaja in pevskega zbora prvo telovad-
no akademijo s peštrnim sporedom. Počastili so
nas s svojim obiskom člani fantovskega odseka
iz Hoč, ki so s krojem vzbujali pozornost v na-
šem trgu in še bolj navdušili naše mladinske
vrste.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 10. aprila bo pri-
redil fantovski odsek farni sestanek in predava-
nje. Vabljeni vsi zavedni možje in fante!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dekliški krožek
bo počastil naše matere z materinsko proslavo v
nedeljo, 10. aprila, ob treh popoldne v samostan-
ski dvorani. Na sporedu so telovadne točke, sim-
bolične vaje, deklamacije, petje, govor in igra
»Spokornica«. Pridite vsi, da se skupno oddolži-
mo svojim materam za njihovo delo in ljubezen!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Za velikonočni
ponedeljek se nam obeta nekaj novega in lepe-
ga. Naš fantovski odsek prvič in samostojno pri-
reja odrsko predstavo, in sicer znano in prelepo
igro »Garcija Moreno«. Junaški mož Moreno
predstavlja odločnega moža, ki se bori proti tem-
nim silam. Pade sicer kot žrtev teh sil, a v svoji
smrti je šele pravi zmagovalac. Igra je kakor
nalašč za današnje čase.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Prosvetno društvo
v Sv. Rupertu priredi na cvetno nedeljo in na
velikonočno nedeljo ob treh popoldne v prosvet-
nem domu pretresljivo in največjo žaloigro sve-
ta »Kristusovo trpljenje« ali »Pasijon«. Vabimo
vse bližnje in daljne prijatelje lepih verskih pri-
reditev na to posebno predstavo.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Braino društvo je
vprizorilo zgodovinsko igro »Kruce« dvakrat ob
nabito polni dvorani in bo na splošno željo »Kru-
ce« ponovilo na belo nedeljo ob treh popoldne.

Hoče. Dva dogodka sta, ki sta vredna, da ju
našim bralcem opišemo. Prvi je nadvse lepo po-
srečena akademija fantovskega odseka in de-
kliškega krožka na praznik sv. Jožefa. Vse telo-
vadne točke fantov in deklet so potekale brez-
hibno in dovršeno. Skupinske vaje so žele veli-
ko navdušenje in občudovanje. Do solz ganljivi
sta bili simbolični vaji »Za materjo« in »Oj, Do-
berdob«, ki sta se morali na zahtevo občinstva
ponoviti. Prisrčen je bil nastop naših najmanj-
ših, ki jih je bilo občinstvo posebno veselo. Osred-
nji slovesni točki sta bili slovesen sprejem čla-
nov in govor g. dr. Josipa Meško iz Maribora. S
svojim obiskom sta nas iznenadila šolski nad-
zornik g. Senica in prof. g. Štrukelj ter mnogo
drugih iz Maribora. Našim fantom in dekletom
kličemo: Naprej vztrajno in pogumno, na delo za
naša katoliška načela in vzore! — Drugi važni
dogodek je bil občni zbor našega Prosvetnega
društva na Marijin praznik. Udeležba je bila si-
cer slaba, toda zelo so bila razveseljiva poročila
odbornikov o živahnem in vsestranskem dru-
štvenem delovanju. Živahno se razvija godba na

pihala in tamburaški zbor, najbolj pa dramski
odsek pod vodstvom gđc. Manice Hergotove ter
pevski odsek z organistom g. Furlanom. Vsem
sodelavcem in sotrudnikom ter obiskovalcem na-
ših številnih predstav in prireditev: srčna za-
hvala. Tudi v novem poslovnem letu vam bomo
postregli z lepimi in novimi igrami ter priredit-
vami. — Na velikonočni ponedeljek boste videli
v našem domu najlepšo slovensko narodno igro
s petjem, pretresljivo »Črno ženo«. Pridite!

Loče pri Poljčanah. Prosvetno društvo priredi
v soboto, 9. aprila, ob 20 in v nedeljo, 10. aprila,
po večernicah na šolskem odru tridejansko Me-
škovo dramsko sliko »Mati«. Prireditev bo v
proslavo naših mater. Pridite v obilnem številu!

Zgornja Ponikva. Dne 25. marca se je pri nas
vršila proslava materinskega dne. Na sporedu so
bile pevske točke, deklamacije in gledališka igra
»Mati«, ki so jo prav dobro vprizorili šolski
otroci. Vsa hvala za prelepo prireditev gre go-
spodičnima učiteljicama ter g. župniku, duhov-
nemu svetniku Gorišku, ki je imel lep govor v
počastitev in pobudo materam.

Št. Ilj pri Velenju. Dekliški krožek nam je
27. marca s svojo telovadno akademijo pripravil
prav lepo in pristno dekliško prireditev, ki je
uspela nad vse naše pričakovanje. Uspeh je po-
kazal, da so se dekleta lotila svoje nelahke na-
loge z vso dušo in z mladostnim ognjem. Vse
točke sporeda so pričale o spretnem vodstvu in
temeljitem delu. Zastopnica celjske podzveze je
v svojem lepem govoru še podžgala vneto de-
klet in občinstvo v polni dvorani je spremljalo
spored z glasno pohvalo. S himno slovenskih fan-
tov se je zaključila naša prva dekliška telovad-
na akademija.

Dopisi

Šmartno pri Slovenjem Gradcu. Kljub velikemu
prizadevanju nasprotnikov je zmagala tudi pri
nas lista JRZ z nosilcem Kresnik Martinom. Do-
bila je 300 glasov in 15 odbornikov. Novoizvo-
ljeni župan g. Kresnik je mož iz dobre krščanske
hiše, skromen in poštenovalec ter delavec za bla-
gor soljudi. Bil je navdušen Orel, je član krščan-
skih organizacij in naročnik katoliških listov.
Bil je tudi občinski blagajnik in že dolga leta
naš odbornik. Zato smo mu občani s prav po-
sebnim veseljem zaupali to odgovorno mesto.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Na sedmini po
pokoju čuček Alojžu, posestniku v Bišu, se je
nabralo za afriške misijone 53.75 din. Bog povrni
darovalcem!

Gornja Radgona. Mali obmejni promet med Ju-
goslavijo in Nemčijo so nemške oblasti po dve-
mesečnem zastoju od strani bivše avstrijske ob-
lasti spet odprle. To je spet dobrodošlo za avstrij-

ske državljane v obmejni ceni. Meščanom v Rad-
kersburgu bo sedaj spet omogočeno, živilske po-
trebščine mnogo ceneje kupovati pri nas. To je
postalo razveseljivo tudi za naše trgovce in me-
sarje. — Selekcijsko društvo za svetlolisasto go-
vedo v Gornji Radgoni je zadnji čas v svojem
velikem okolišu živahno razgibano. Doseglo je
lep uspeh na področju pridobivanja čim več ro-
dovniških krav in bikov plemenjakov. To pospe-
ševanje kaže lep napredek živinoreje v okraju.
— Dela na železniški postaji močno napreduje-
jo. Končan bo skoraj nasip, kamor so nasuli do-
slej do 300 vagonov gramoznega materiala. Sek-
cija zaposluje vedno nove delavce. — Orožniška
postaja v Gornji Radgoni se je pred dnevi pre-
selila iz centra trga v Radgrad. To je tržanom
v veliko škodo in nezadovoljstvo, ker morajo radi
stalnih opravkov v do 2 km oddaljen samotni
kraj, kar pomeni veliko oviro in zamudo časa.

— Sezonski delavci se še vedno selijo. V zadnjih tednih je po cesti v Gornji Radgoni vse živo trumoma odhajajočih delavcev v Nemčijo, ki se vsako sredo v ogromnih množinah odpravljajo iz Murske Sobote. Iz gornjeradgonskega okraja se jih je odselilo že nad 700. V velikih množinah odhajajo kmečki in viničarski fantje in dekleta iz župnije Sv. Ana v Slov. goricah. Žalostna prihodnost nas čaka. Naši kmečki grudi bo primanjkovalo delavcev. Naše pridne roke služijo tujcu, ki si na naš račun kopiči dobiček. Doma pa posestva propadajo. Ali se ne da ničesar storiti v omejitvah?

Sv. Bolfenk na Kogu. Dne 27. marca smo čutili močen potres okoli četrta na eno popoldne. Bili so trije močni sunki od severa proti jugu, da se je zemlja zazibala od severa proti jugu in obratno. Ure, ki nihajo od vzhoda proti zahodu, so se ustavile. V naši sosedni župniji štrigovi je v neki hiši voda pljusnila iz škafa. Ponekod so stene poškodovane. Razume se, da smo se prestrašili.

Svetinje. Volilcem, ki se v nedeljo, 27. marca, niso dali z nobenimi praznimi obljubami preslepiti, in ki so živa priča o poštenosti naše agitacije in dela, se za neomajno zaupanje v imenu tovarišev iskreno zahvaljujem in obljubljam, da bo šlo naše delo samo za blaginjo svetinjskih občanov, ko stoji za nami poštena večina volilcev! — Pučko Miloš.

Svetinje. V nedeljo, 27. marca, so bile pri nas občinske volitve. Kljub nesramni agitaciji združenih nasprotnikov, je vendar odnesel zmago odbor, ki mu stoji na čelu dosedanji mladi, pošten in zmožni župan g. Pučko Miloš. Vse prizadevanje opozicionalnih priganjačev, ne laži, ne pijane figure, ne pripravljeni sodi vina in pečeni purani za primer zmage, ne tisoči raznovrstnih letakov, ki so jih morali stati lepe vsote, vse ni nič pomagalo. Zmagal je Pučko! Že nasprotna agitacija je spametovala volilce, ker so vedeli, da bi v primeru zmage nasprotnikov morali ubogi občani plačevati visoke vsote za tisk neštevilnih letakov in vse drugo... Po porazu so nasprotniki kakor poparjene koprive ter poskušajo na vse strani pikati z novimi lažmi. Toda poparjene koprive ne žgejo! Obžalujemo le one nesrečneže, ki so šli za nasprotnike v ogenj po kostanj, da se jim sedaj pametni volilci smejejo. — Pošteno gospodarstvo v občini bo pa s Pučkom teklo neovirano naprej!

Svetinje. Ivanjkovski dopisnik »Domovine« naj ne laže, da so svetinjski fantje izzivajoče vreščali, ampak naj pove resnico, da je bilo nasprotno res in da napad od propadajočih naprednjakov ni bil navadna fantovska divjost, ampak napad iz mržnje do fantovskega odseka, ker so naše fante obkladali v tem smislu z najbolj prosta-

Slovenski kolesar pred 50 leti.

škimi priveski. Naši korajžni fantje tudi niso bežali pred kilavostjo dopisnikovih fantinov, ampak so bili po onem dogodku na Libanji, ki je bil čisto navaden fantovski pretep in so tudi bili naši napadeni, pa je enemu, ki niti naš ni bil, zavrela kri, da je storil ono neumnost, opozorjeni, naj se pretepom izogibajo, da ne bodo delali sebi sramote. Naj dopisnik »Domovine« pove, kako umazano so govorili njegovi plemeniti fantje o fantovskem odseku in o spoštovanih svetinjskih osebah. To bi najboljše osvetlilo omiko njegovih »naprednih« fantov.

Velika Nedelja. V nedeljo, 10. aprila, bo po rani sv. maši ustanovni občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v križniški dvorani. Ob tej priliki bo podal priznani sadjarski strokovnjak g. prof. Vardjan iz št. Jurija mnogo naukov in navodil iz sodobnega sadjarstva, po katerih bi se naj ravnali, če hočemo doseči pri tej panogi kmetijstva večje in rednejše dohodke. Vabijeni!

Sv. Barbara v Halozah. Vinarska zadruga, ki smo jo lani ustanovili, lepo napreduje. Vinogradniki, ki imajo tu svoje gorice, a stanujejo drugod, so se zbrali na posvetovanje o pristopu, pri Sv. Marku in pri Sv. Marjeti nižje Ptuja. Iz obeh župnij jih je pristopilo lepo število. Tudi iz Spuhlje, Ptuja in drugih vasi se vpisujejo zavedni vinogradniki. Tako je prav! Prvo ugodnost že lahko sedaj kot zadrugniki izrabite pri skupni nabavi galice za škropljenje, in sicer do vštete

10. aprila pri načelniku pod ugodnimi pogoji. Ne zamudite te prilike! Vreme imamo krasno, breskve, slive, marelice in češnje cveto ob lepem. Bog blagoslovi letino! — Od naše orožniške postaje je prestavljen na lastno prošnjo leta 1935 došli postajevodja Alvir Ilija na Dolnjo Pračo v Bosni. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspeha! Zamenil ga je Zabavnik Jožef, rodom Kamničan. K nam je prišel iz Užic v Srbiji. Dobrodošel in obilo razumevanja za haloške razmere v tem velikem in hribovitem rajonu želijo Barbarčani!

Prihova pri Konjicah. V sredo, 30. marca, si je Kvas Anton, žagar pri Gosniku ml. v Pobrežju, prežagal levo roko na členkih prstov do kosti. Na desni roki si je že prej enkrat odžagal tri prste. Tako je postal sedaj nesposoben za težko delo na žagi. — V ponedeljek popoldne sta brat in sestra, otroka viničarja Gumzeja, v Jurakovi viničariji sadila krompir. Po nesreči je sestra z motko zadela po roki brata, ki je nametaval. Kost sicer ni zdrobljena, pa meso je pretreno.

Bele vode. Naše župnišče se hitro obnavlja ter je bilo ob koncu marca že pod streho. Hvala Bogu, ki nam je dal ves čas lepo vreme, hvala občanom in prijateljem iz sosednjih župnij, ki so nam pomagali. Vsem Bog povrni! Naša iskrena želja je, da čimprej uredimo župnišče in šolo, ker želimo še letos spremembe na boljše. Gre za mladino, ki bo katoliška, če bo imela katoliški pouk in vzgojo. — Nujno potrebno je, da dobimo pri nas pomožno pošto. Prej so nam pošto dvakrat na teden dostavljali iz Šoštanja; odkar se je pa dvignilo število naročnikov katoliških listov, so pa pismonoše zboleli in tako že par mesecev nimamo nobene dostave. Naprošamo pošto ravnateljstvo, da ukrene vse potrebno.

Dramlje. Dne 27. marca je imela krajevna organizacija KZ svoj redni občni zbor. Iz poročila, ki ga je podal njen načelnik, smo videli, da ne drži rok križem, ampak se z vso dano ji možnostjo briga in skrbi, da bi naš kmet prišel do svojih pravic in boljšega položaja.

Sv. Jurij ob juž. žel. Od 19. do 27. marca je bil za našo faro sv. misijon. Vodili so ga oo. jezuiti. Izredno lepa je bila mogočna evharistična procesija v četrtek zvečer, ko so tisočglave množice z gorečimi baklami v rokah izpovedovale vero v evharističnega Boga. Daj Bog, da bi bil uspeh misijona trajen!

Laško. Zmaga našega kandidata Hrastnika pri občinskih volitvah v nedeljo, 27. marca, je vplivala na našo JNS kakor udarec na glavo. Njeni pristaši hodijo okoli kot motoglavi, njeni dopisniki pa zabavljajo po časnikih ne samo čez nasprotnike, marveč tudi čez lastne pristaše. Ta-

Čehoslovaški zunanji minister Krofta.

Nemška plebiscitna znamka.

Papanin vodja ruske severnotočajne ekspedicije, je imenovan za podpredsednika sovjetske uprave Ledenege morja in ga že imenujejo kot naslednika prof. Schmidta.

Na Angleškem prodajajo velikonočna jagnjeta.

V Berlinu so zgradili 23 metrov visok stolp, v katerem ima prostora 300 ljudi, ki so čisto zavarovani napram bombam iz letal.

Stari mlin na veter ob reki Reni v Nemčiji bodo spremenili v muzej.

ko se človeku godi, če se preveč jezi. Da bi jim ne bi le preveč jeza škodila, jim je svetovati, naj vsaj zadnji čas posta porabijo za blagovito pokoro.

Homborg-Hochheide na Porenskem. V nedeljo, 20. marca, je bilo v Karnapu na Vestfalskem glavno zborovanje Zveze jugoslovanskih, katoliških in narodnih društev. Bilo je zastopanih 18 društev sv. Barbare, oziroma Rožnevenskih bratovščin. Imeli smo čast pozdraviti na tem zborovanju generalnega predsednika naše Zveze vlč. g. p. Nedeljka Barača, dominikanca, in atašeja kr. konzulata g. Leopolda Korošca. Predsednik Zveze Ivan Lindič je podal poročilo o delovanju zveznega odbora ter o težkočah in ovirah, ki so nam jih delali naši nasprotniki. Tajnik Sapotnik je poročal o naših zborovanjih in prireditvah v minulem letu, zlasti o žalni proslavi v Karnapu za blagopokojnim in nepozabnim velikim Slovencem nadškofom Jegličem 4. avgusta in pa o proslavi godu sv. Barbare ter narodnega zedinjenja 1. decembra v Meerbecku. Podpredsednik in blagajnik Vabič je podal letni račun Zveze ter poudarjal, da je imela Zveza v minulem letu izredno velike stroške, kljub temu pa je v blagajni še znaten preostanek. Generalni prezes g. p. Barač je opominjal predsednike k slogi in brat-ski ljubezni, da služijo tudi v tujini Bogu in domovini. G. konzularni ataše Korošec nas je zagotovil tudi v bodočnosti naklonjenosti kr. konzulata, kjer bomo našli vedno v vseh naših potrebah pri slehernem konzularnem uradniku od-

Švicar Fric Steiniger se je napotil peš na olimpijado, ki bo 1. 1940 v japonski prestolici Tokio.

prto in razumevanja polno srce. Zborovanje smo zaključili s trdnim sklepom, da bomo ostali tudi v bodočnosti zvesti sinovi in hčere matere sv. katoliške Cerkve, zvesti pa tudi naši ožji domovini Sloveniji in naši državi Jugoslaviji.

Peter Rešetar rešetari

Zemlja se je tresla. JNS je propadla, kakor je dolga in široka, pri občinskih volitvah že dopoldne, zato se je opoldne zemlja stresla. Ni čudno, če tako trhlo drevo telebne po tleh.

Prvoaprilsko glasilo. JNSarsko časopisje išče nove smeri, ker se boji osamljenosti, ako bo še nadalje zagovarjalo JNS politiko. Svetujem jim, da naj se imenujejo kar prvoaprilsko glasilo, ker itak vsak dan misli, da je treba ljudi vleči — za prvi april.

Pucelj si je končal življenje. Te dni izide posebna knjiga spominov samega političnega in živinskega mesarja, bivšega kmetijca, bivšega radičevca, bivšega samostojneža, bivšega itd., danes JNSarja Janeza Pucelja. S tem je končal svoje politično življenje. Zdi se mi, da mu je bila vsa politika ves čas samo hec, zato jo je končal tudi na tako smešen način. Ker se sedaj tudi jaz poslavljam od njega, mu želim, da bi mu bilo življenje tako lahko, kakor je narodu, ko se je Pucelja odkrižal.

Vsaj nekaj! JNSarski trgovec je imel pripravljene petarde, da bo streljal za zmago svoje liste. Ker pa je že dopoldne videl, da je vsega upanja kraj, je brž ponudil petarde svojemu protikandidatu. Ta jih je kupil pod pogojem, da zvečer trgovec iste sam prižiga in strelja z njimi na našo zmago. Zgodilo se je tako. Ali ni moj prijatelj dober, da mu je pustil to veselje?

Delavci se niso spametovali. Pri zadnjih volitvah sem posebno pazil, kako se kaj obnašajo delavci, ki se vede ali nevede prištevajo rdečim. Kaj je delavstvo trpelo pod JNS režimom, vemo vsi. In kaj vse je že sedanja vlada dala delavstvu, tudi vemo. Toda delavci so šli za JNS. S tem so pokazali, da so zajci, ker se bojijo korobača, in je JNS imela prav, ko jih je tepla; še sedaj se je bojijo. Bom moral menda res svetovati vladi, da zopet ukine socialne zakone in vzame v roke korobač, kakor ga je imela JNS, ker rdečkarji samo na korobač verujejo.

Tunel skozi zemljo. Neki boljševik je napovedal, da bo napravil tunel skozi zemljo, da bi šel v Rusiji notri in prišel v Španiji ven. Škoda, da ni malo pohitel, bi lahko sedaj boljševiki iz Španije vsaj imeli kam bežati, tako jim pa ostane samo morje!

Italijani se naj iz mest selijo na deželo. Tako je naročil sam vodja Italije. In tako pride zopet v veljavo ona pesem, ki smo jo med vojno slišali iz mesta: Res lušno je tam na deželi, kjer se za jest kaj dobi! Zdaj bomo pa še dodali: ... kjer se zrak ne zastrupi!

Na Češkem ima vsak človek masko. Kdor ima denar, jo mora kupiti, kdor ga nima, jo dobi zastonj. O, ko bi Evropa dobila mir zastonj, ker ga nima in denarja tudi ne! Ljudje bi si pa na mesto mask lahko kupili klobuke!

70 letna Belgijka (žena preprostega ribiča) je žela v Londonu velik uspehi na ljudskem plesu v cokolah.

Poslednje vesti

Japonsko-kitajska vojna

Znatni kitajski uspehi

Kitajci so čisto pregnali Japonce iz Tajenčanga in okolice. Zavzeli so vojaško važno mesto Lini. V južnem Šantungu so strašno porazili japonske čete, ki so pustile na bojišču 10.000 mrtvih. Japonci so se morali znova umakniti proti severu v nove postojanke, ki so oddaljene 80 km od Šangaja.

Neomejena pooblastila Čankajseku

Maršala Čankajseka so proglasili za diktatorja Kitajske z neomejenimi pooblastili. S tem je kitajski narod dokazal, da ne bo popustil, ampak se bo bojeval naprej proti japonskemu vpadu.

Posvet japonskih poveljnikov

V Šangaju so se sestali vrhovni japonski poveljniki japonske vojske. Posvetovanja se je udeležil tudi japonski vojni minister general Šugijama. Generali so razpravljali o nadaljevanju vojnega pohoda, ki je v zadnjem času zastal v Šantungu in v raznih drugih severnih kitajskih pokrajinah. Vrhovni poveljnik japonske vojske na Kitajskem, general Terauchi, je zahteval nove čete iz Mandžurije in iz domovine.

Politične novice

Vodja nemškega naroda v Celovcu. Na svojem agitacijskem potovanju za nedeljsko ljudsko glasovanje se je pripeljal Hitler dne 4. aprila iz Gradca v Celovec s posebnim vlakom. V Celovcu je pozdravila vodjo najprej častna četa z godbo. Nato je odšel Hitler v mestno hišo, kjer so ga čakali v mestni dvorani sami odličniki. Prvi ga je pozdravil škof dr. Heftner. Za njim je govoril mestni župan, ki je izročil kanclerju lepo diploma častnega občanstva. Hitler je sprejel častno občanstvo in je odšel v Messehalle, kjer je bilo veliko zborovanje, na katerem je govoril eno uro. — V torek, 5. aprila, se je mudil Hitler v Innsbrucku, kjer je imel prav tako volilni govor.

Nemški zunanji minister v Avstriji. Z letalom je odpotoval 4. aprila v Avstrijo nemški zunanji minister von Ribbentrop in je imel sestanek s Hitlerjem. Hitler se bo kmalu vrnil iz Avstrije v Berlin, kjer bo važna seja vlade.

Domače novice

Prijeta od policije. Mariborska policija je v taknila pod ključ posestniškega sina Stanka Kukovca in njegovega bratranca Franca, ker sta hotela v Mariboru prodati sodeček vina, katerega sta ukradla nekemu posestniku v Zg. Porčiču.

Otrok utonil v mlaki. V Tešanovcih v Slov. Krajinu je utonila v nezavarovani mlaki pred hišo enoletna hčerka posestnice Hari. Ko se je mati vrnila z dela v vinogradu, je našla otroka utopljenega.

Gozdni požar ob severni meji. Od navadnega zažiganja pograbljenih suhljadi je nastal gozdni požar dne 2. aprila popoldne pri posestniku Vincencu Volmajer na Spodnji Kapli. Požar je uničil skoraj en hektar gozda. Volmajerjeva 16 letna služkinja je zažgala ob robu suhe trave pograbljeno suhljad od detelje. Ker je letos v našem kraju precejšnja pomladanska suša, se je užgal ves breg gozda. Precej hitra pomoč sosedov in drugih bližnjih ljudi je preprečila razmah gozdne požarne nesreče. Volmajer je oškodovan za 10.000 din.

Vlom v stanovanje. V Celju na Mariborski cesti je bilo vlomljeno v stanovanje g. Vrečka. Neznane je odnesel v odsotnosti domačih 1500 din gotovine in raznih drugih predmetov za 5000 din. Ko so se Vrečkovi vrnili, so našli vse razmetano po stanovanju.

Za postni čas in velikonočno dobo priporočamo: F. S. Finžgar: *Sedem postnih slik*, broš. 12 din, vez. 20 din; Dr. Fr. Ks. Lukman: *Izbrani spisi sv. Cecilija Cipriana*, I. del, broš. 36 din, vez. 48 din; Dr. Jože Pogačnik: *Veliki teden* (molitvenik za obiskovalce božjega groba): v platno vezan izvod z rdečo obrezo 28 din, z zlato obrezo 40 din, v usnje vezan 56 din. — Za vse nedelje in praznike najprimernejši molitvenik so Voduškovske Svete maše za nedelje in praznike: v platno vezan z rdečo obrezo 27 din, z zlato obrezo 36 din, v usnje vezan 48 din. — Knjige dobite po vseh knjigarnah. — Udje Družbe sv. Mohorja jih dobe 25% ceneje, če jih naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 621

TOMBOLA MARIBORSKIH POŠTARJEV

Pri tomboli, katero priredi »Glasbeno društvo poštno-telegrafskih uslužbencev« v Mariboru dne 10. aprila ob dveh popoldne na Trgu svobode, dobite za 2.50 din 2000 din vredno kuhinjsko opremo, moško obleko, moško in žensko kolo, kuhinjsko posodo, krasen porecelanski servis, špecerijo za en mesec za štiri osebe, vrečo fine moke, dve šunki, svilo za žensko obleko ter še okrog 500 drugih dobitev. — Dobitki so na vpogled v Jurčičevi ulici pri trdki »Obnova« (F. Novak). — V nedeljo vsi na tombolo!

Neve velikonočne razglednice. Mariborska podružnica »Branibora« je založila okusne velikonočne razglednice. Slika predstavlja velikosobotni narodni običaj. Prepričani smo, da bodo ljudje radi segali po teh lepih razglednicah, ki so po 1 din naprodaj v knjigarnah in trafikah. Vse knjigarne, trgovine in trafike, ki želijo razglednice kupiti, oziroma vzeti v komisijo, prosimo, da se blagovolijo čimprej obrniti na naslov: Branibor, podružnica Maribor, in da pri tem navedejo višino provizije. Kupujte, podpirajte domačo umetnost in naša narodnoobrambna stremjenja!

Društvene vesti

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na cvetno nedeljo bo po večernicah v dvorani v Narodnem domu skriptično predavanje o Kristusovem trpljenju. Ker je vstop prost, zato je vsakomur omogočeno, udeležiti se te prireditve, za postni čas tako zelo pomembne, na katero vse iskreno vabimo! Po predavanju bo istotam redni občni zbor društva »Zarja«, katerega se naj udeležijo vsi člani, vabljeni pa so tudi prijatelji društva.

Dopisi

Sv. Lenart v Slov. goricah. Tukajšnja KZ bo imela redni letni občni zbor na cvetno nedeljo takoj po rani sv. maši v dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Vabljeni ste vsi brez izjeme nad 14 let stari obojega spola, da se občnega zbora polnoštevilno udeležite. Govornik pride iz Maribora.

Razkrižje. Z veliko željo smo že pričakovali volitev v naši novoustanovljeni občini. Te volitve niso bile samo navadne občinske volitve, ampak neke vrste plebiscit, da li smo Slovenci ali Hrvati. Z gorečo željo smo pokazali vsej javnosti 27. marca, da smo in ostanemo zavedni Slovenci. Naši nasprotniki so bili nasprotniki nove občine. Pri agitaciji za volitve so imeli vmes prste JNS-arji in mačkovci, prav tako tudi čakovski odvetniki, ki so slepili ljudi, da bo občina Razkrižje, če zmaga gospodarska lista z nosilcem Škramlecom, zopet priključena štrigovi ter k savski banovini. Ker pa so vsi ti intriganti raznih političnih strank trosili laži med volilci, so jim volilci na dan volitev pokazali, da hočejo tiste ljudi, kateri govorijo resnico povsod in imajo večino v občini, banovini in državi. Ljudska volja je volila JRZ, da pokaže, da je tukaj slovenski narod versko-kulturno zdrav in še nepokvarjen. Ta narod hoče tudi v svoji novi župnji imeti svoje duhovnike! Hoče, da naša nova občina

ostane vedno priključena Sloveniji! Hoče, da na občini vlada red, zakonitost in pravica za vse enako! Hoče, da bi dvignili in poživili kar najbolj našo narodno zavest!

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIZICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah naodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in ar-tentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Šoleprosto deklico prevzame odlična družina.** Maribor, Gajeva 4. 641
- Iščem dekle za vožnjo mleka.** Plačam 150 din. Žnidarič, Sv. Marjeta ob Pesnici. 635
- Majerja ali hlapca in dekle sprejme takoj.** Vladimir Vošnjak, Ptuj. 636
- Vrtnarskega vajenca sprejme vrtnarstvo Jemec.** Maribor. Stanovanje in hrana v hiši. 633

POSESTVA:

- Prodam poceni posestvo 7—10 orolov.** Vprašati pri Vajngerl Jurij, Smolinci 33, Sv. Andraž v Slov. goricah. 634

RAZNO:

- Na stanovanje vzamem zakonski par brez otrok.** Plohl Hilda, Mestinje, Podplat. 640
- Obračalni plug, lahek, močan, tovarniški izdelek,** prodaja Stemberger, Bezena 5, Ruše. 637
- Kdor mimo gre, naj ogleda si »Pri starinarju«.** Maribor, Koroška 6, Zidanšek: ostanke svile, rjavo, plavo, belo platno, oksford, volne, cvrncajg, moško blago, obleke od 11 din, predpasnike, moške in ženske srajce, hlače vse velikosti, fantovske obleke od 70 din, pletene jopice. 638

- Kupim dobro in lepo kislo zelje,** plačam 1 kg 3 din. Lovrec, Maribor, trg vrsta olja.

Vabilo na 28. redni občni zbor, ki ga bo imela Hranilnica in posojilnica v Zgornji Polskavi, r. z. z. n. z., v nedeljo, dne 10. aprila 1938, v prostorih Posojilnice ob deveti uri popoldne (takoj po sv. maši). Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Čitanje zadnjega revizijskega poročila. 3. Čitanje računskega zaključka od leta 1936 in leta 1937 ter odobritev. 4. Poročilo načelnstva. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Služajnosti. Opombe. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor v istih prostorih, z istim dnevnim redom, ki sklepa brez ozira na število zastopanih članov. — Člani lahko pregledajo računski zaključek osem dni pred občnim zborom med uradnimi urami. Zgornja Polskava, dne 3. aprila 1938. — Načelnstvo. 639

Kmečka trgovina

Zakaj naraščajo cene vina

Zadnja leta so živeli naši vinogradniki v velikih skrbah zaradi neprestanega padanja cen vinu. Vinogradništvo se ni več izplačalo. Govorilo se je, da je vzrok nazadovanja nadprodukcija vina, pokazalo pa se je, da je bilo vino težko spraviti v denar tudi v slabih vinskih letinah. Šele letos se vidi, da ni povzročila padca cen toliko nadprodukcija, kakor obubožanje širokih ljudskih plasti, slabe trgovske pogodbe z inozemstvom in pa težave z izvozom zaradi deviznih ovir. Letos se je pokazalo, da se je potrošnja vina precej dvignila, in sicer kar za 20%. Ker je bila poleg tega trgatav za dobro tretino slabša od normalne letine, sta ta dva vzroka namah pregnala vinsko krizo. Ker pa bo potrošnja vina gotovo še rastla, saj se blagostanje v državi vidno boljša, poleg tega pa nam je sedanja vlada sklenila vrsto zelo ugodnih trgovskih pogodb, pri katerih se je uvaževal tudi izvoz dalmatinskega in banatskega vina, je upati, da se bližajo boljši časi za našega vinogradnika. Če bi bila dana možnost, da se vino iz Dalmacije in Banata izvaža v inozemstvo, bi odpadla ta dva najhujša konkurenta slovenskih vin pri nas doma in naš domač pridelalec bi že nekako po primerni ceni spravil v denar v Sloveniji sami.

Vinske cene se pri nas od zadnjega poročila niso spremenile. Zaloge se neprestano manjšajo.

Trgovina s konji

Trgovina s konji ni posebno živa. Na ptujskem sejmu so bili konji od 1500 do 8000 din komad, žrebeta po 1300 do 3500 din. Na zagrebškem sejmu se je prodajal par lahkih konj po 5000 do 6000 din, par srednjih konj po 7500 do 8500 din, par težkih konj 11.000 do 12.000 din, lahka žrebeta komad po 1500 do 2000 din, težka 2300 do 2800 din, konji za klanje 1.50 do 2 din 1 kg.

Živina

Cene so stalne, trgovina srednja, dogan na zadnje seje pa je bil precej živahen. Dosežene so bile sledeče cene:

Maribor. Debeli voli 4.50—5.50 din, poldebili 3.90—4.50, plemenski 4.75—6, bikli za klanje 3.50

do 4.30, klavne krave debele 4—5, plemenske 4 do 5.50, klobasarice 2.50—3.25, molzne 3.50—4.10, breje 3.75—4.25, mlada živina 4.40—5.50, teleta 5—7 din.

Lendava. Biki 3.75—5, telice 3.75—4.75, krave 2—3, teleta 4.50—5 din.

Ptuj. Voli 5.50, 4.50 in 4 din, telice 5.50, 4.50 in 4 din, krave 4, 3 in 2 din, teleta 6 din.

Šmarje pri Jelšah. Voli 5—5.50, 4—4.50 in 3 do 3.75 din, telice 4.50—5, 4—4.50 in 3—3.50 din, krave 3.50—4, 3—3.50 in 2—2.50 din, teleta 5 do 6, 4—5 din.

Motnik. Voli 4—5.25 din, krave 3—4.50 din, junci in telice 4—5 din.

Na Hrvaškem je cena prvorazrednim volom 5.50, drugorazrednim 4.75 din; teleta žive vage 6—7 din, mrtve teže 9.75 din.

Svinje

Cene svinj se še vedno dvigajo. Tako so se na zadnjem svinjskem sejmu v Križevcih na Hrvaškem, ki spada med največje svinjske sejme v državi, dvignile povprečno za dinar pri 1 kg žive teže. Največje povpraševanje je bilo po mladih pršutarjih v teži od 55—80 kg za industrijske namene. Prodajali so se po 8—8.75 din, pitane svinje so se prodajale po 8.50—9 din žive teže in po 10—11 din zaklane. Odojki so bili po 60 do 160 din komad. — Na mariborskem sejmu so bili mladi prašički 5—6 tednov stari po 60—85, 7—9 tednov stari po 85—120 din, 4—5 mesecev 145—190 din, 5—7 mesecev 240—380 din, 7—10 mesecev 410—480 din, eno leto stari 710—810 din; 1 kg žive teže 6.50—7.75 din, mrtve teže 8.50—11.25 din. Kupčija je bila zelo živahna. — Na ptujskem sejmu so bili prasci 6—12 tednov stari 60—100 din, pršutarji 7—7.50 din, debele svinje 8—8.50 din, plemenske svinje 6.25—7 din. — Na celjskem sejmu so bili prašički po 7—8 din za 1 kg žive teže.

Sirove kože in volna

Goveje sirove kože so po 11—14 din, telečje 15 din, svinjske po 12 din 1 kg. — Neoprana ovčja volna je po 22—26 din, oprana pa po 32 do 36 din 1 kg.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Pogoji za skrajšan rok. Ivan Selič. Vas je sedem bratov, izmed katerih je prvi služil devet mesecev, drugi in tretji vsak po 18, četrti devet, peti 18, šesti je sicer potrjen tudi na 18 mesecev, a še ne vpoklican, sedmi pa sedaj služi svoj rok. Na vprašanje, ali bi mogel doseči sedmi brat skrajšanje 18 mesečnega roka, Vam odgovorjamo, da ne, ker pritiče skrajšan rok le tistemu bratu, pred katerim sta dva brata neposredno odslužila popolni rok. Radi tega mora sedmi brat služiti celih 18 mesecev, pač pa bo šesti brat lahko dosegel skrajšan rok.

Prodaja jabolčnika lastnega pridelka. A. Karba v K. Od te prodaje Vam ni treba plačevati nikake državne trošarine, občinske trošarine pa le, ako jo je banska uprava odobrila. Za prodajo potrebujete zadevno dovoljenje okrajnega načelnstva.

Kolkovanje pooblastil. B. A. v Z. Pooblastila je treba kolkovati z 20 din, v kolikor nastopata le en pooblastitelj in en pooblaščenec. Za vsakega nadaljnjega pooblastitelja ali pooblaščenca pa je plačati po 20 din več. V odgovoru, objavljenem 16. februarja, stoji le vsled tiskarske pogreške, da znaša taksa 2 din.

Kurjač drž. železnice, vlakovodja, pogoji za sprejem. R. Ornič v J. Prošnjo naslovite na obl. ravnateljstvo drž. železnice v Ljubljano. Ni verjetno, da bi Vas sprejeli takoj kot kurjača, marveč Vas bodo najprej kot delavca. Ko boste delavec, boste poleg svojega rednega dela v posebnih tečajih ter s privatnim učenjem pridobili usposobljenost za kurjača. Posebne šole za to ni; tečaj pa so brezplačni. Kurjači so razporejeni med zvaničnike II. kategorije, za kojih sprejem so predpisani sledeči pogoji: da so dovršili osnovno šolo, da so telesno in duševno zdravi, dobrega vedenja, da znajo popolnoma službeni jezik, da so stari najmanj 18 in največ 60 let, da imajo v primeru mladoletnosti odobritev roditeljev ali varuha, da niso pod skrbstvom ali v konkurzu ali da ni nad njimi podaljšana očetov-

ska oblast, da niso bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic, kar je ovira ves čas, dokler ta izguba traja. Ne zahteva se, da ste že prosti vojaščine, marveč le, da ste po dovršenem 21. letu starosti odslužili obvezni rok v stalnem kadru, razen če ste po zakonu kot edini hranitelj nesposobnih zadržarjev, ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščeni službe v stalnem kadru, odnosno ako ste zavezani plačati vojnico, da dokazate, da ste vojnico plačali. Splah morate vse gornje pogoje dokazati z dokumenti, ni pa treba, da jih prošnji priložite, marveč le pripomnite, da jih boste na zahtevo predložili (ako bodo pripravljene Vas res sprejeti). V prošnji poudarite, da ste izučen kovač; lahko tudi, da znate igrati na klarinet, vendar dvornimo, da bi radi tega pri sprejemu imeli kako prednost. — Vlakovodja najbrž ne boste postali, ker spada to zvanje v povsem drugo vrsto službe. Možnost pa je, da postanete strojevodja, to pa po večletni službi, absolviranih tečajih in privatnem učenju ter ako ste dovršili najmanj dva razreda srednje, odnosno meščanske šole.

Rubež rente v izterjavo alimentacije. A. Knez. Ste delanezmog, 60% invalid, dobivate le 460 din mesečne rente, skrbeti morate za ženo in dva zakonska otroka; imate tudi nezakonskega otroka, za katerega niste mogli ničesar plačevati. Sedaj je varuh slednjega predlagal zoper Vas izvršbo in Vam je sodišče zarubilo dve tretini Vaše rente. Vprašate, ali je to pravilno. — Ako dobivate rento na podstavi zavarovalne pogodbe, če niste sposobni za pridobivanje, se Vam sme zaradi plačila preživnine nezakonskemu otroku renta sicer zarubiti, a le v toliko, da Vam ostane še prostih 3000 din letno (torej 250 din mesečno). — Od zaslužka (dnevne mezde) se sme zavezavcu zaradi plačila preživnine res zarubiti dve tretini, toda z omejitvijo, da mu ostane vendarle deset dinarjev na dan. Ako tega pristavka ni v izvršilnem dovolilu in ste rok za priziv (traja le osem dni) zamudili, predlagajte

utesnitev izvršbe v gornjem obsegu. Večje omejitve ne boste mogli doseči, čeprav Vam je z ostankom nemogoče preživljati sebe in rodbino; zakon stoji pač na stališču, da je treba svoje obveznosti točno izpolnjevati ter alimentacije plačati sproti, ako pa kdo to zanemari, ga izvršba k plačilu prisili, pri čemur varuje interese upnika, interese dolžnika pa — kot vidite — prav malo.

Plačilo stroškov pri kontumacijskih sodbah. J. Polanec. Bili ste toženi, prišli k razpravi ter se po zadevnem vprašanju od strani sodnika dali »kontumacirati«, ne da bi vedeli, kaj to pomeni. S tožnikom sta se zmenila, da mu boste iztoževano terjatev plačali v dveh obrokih. Sedaj zahteva tudi, da plačate odvetniške stroške, ki so zelo visoki. — Kontumacijska sodba se izda, ako toženec ne pride k razpravi ali ako se po oklicu stvari odstrani, ne da bi se spustil v razpravo. To se zgodi navadno v primerih, ko je toženec res dolžan to, kar se iztožuje, odnosno so navedbe tožbe resnične. Seve mora toženec plačati tudi pravne stroške, katere sodišče odmeri in so v opravku sodbe navedeni. Kaj več stroškov niste dolžni plačati brez izrecnega dogovora. Na drugi strani pa se ne morete izgovarjati s tem, češ, da se pri razpravi, odnosno pred razpravo ni nič govorilo o plačilu stroškov; Vi bi morali izrecno izjaviti, da pravnih stroškov ne boste plačali in ako bi bil tožnik na to pristal, potem bi jih moral on sam nositi. Sicer bi Vam pa ugovor nič ne pomagal, kajti kdor ob zapadlosti ne plača svojega dolga, ta mora po zakonu plačati stroške potrebne tožbe in pravde. Kot vidimo iz poslanih listin, znašajo stroški pravde (kontumacijske sodbe in tožbe) le 392 din! Več — kot že povedano — niste dolžni plačati. Seve, ako je upnik radi Vaše ponovne zamude uvedel izvršbo, tedaj morate plačati tudi izvršilne stroške, in sicer kakor so odmerjeni v sodnih sklepkih. Ako je upnik imel še kake druge stroške, odnosno ako mu je njegov odvetnik več računal, kakor pa je odmerilo sodišče, tedaj Vi niste dolžni te višje vsote plačati, razen ako ste se izrecno zavezali to storiti.

Dvigi hranilnih vlog. A. Krajnc. Sestra zahteva od Vas, da ji izplačate dedščino. Vi imate sicer denar naložen v kmečki hranilnici in Mestni hranilnici, a Vam nobena nič ne izplača, sestra pa hranilnih knjižic noče sprejeti. Vprašate, kaj Vam je storiti, da pridete do potrebnega denarja. — Ako je kmečka hranilnica članica Zadrugne zveze, bo gotovo v doglednem času postala več ali manj likvidna in Vam, odnosno sestri svetujemo še nekoliko potrpljenja. Ako pa ni članica Zadrugne zveze — Mestna hranilnica skoro gotovo ni članica Zadrugne zveze — tedaj nista dolžni plačati več, kakor določa izplačilni načrt (ako jima je bila dovoljena zaščita); ako pa jima zaščita ni bila dovoljena, imate možnost tožbe na izplačilo vloge po predhodni odpovedi. Pred tožbo Vam svetujemo poskus poravnave.

Razveljavljenje oporoke — kdo bo dedič. A. Glavnik. Pokojna J. je napravila leta 1932 testament, v katerem je postavila kot svojo dedinjo C. M. Naknadno je nekdo pokojnico nagovarjal, naj testament razveljavi. Po smrti pokojnice sta se kot dediča prijavila imenovana C. M. ter mož pokojnice. Sodišče je C. M. napotilo, naj toži pred pravnim sodiščem. Vprašate, ali je možno testament, ki je bil napravljen v predpisani obliki, naknadno razveljaviti; ali ima mož pokojnice kako dedno pravico, ko je bil že pred desetimi leti njegov zakon s pokojnico sodnijsko ločen; kaj naj ukrene C. M. in kdo bo spoznan za dediča. — Poslednjevoljne naredbe je možno razveljaviti, pa čeprav bi se bila morda zapustnica odpovedala pravici, svojo naredbo pozneje predklicati. Izjema velja le, ako so podani vsi pogoji dedne pogodbe. Razveljavi pa se poslednjevoljna naredba lahko: 1. z napravo nove naredbe, ali 2. s preklicem, bodisi z izrečnim, bodisi s tihim ali z domnevanjem. Za usten preklic sodne ali izvensodne poslednje naredbe je treba toliko in takih prič, kakor jih je potrebno za veljavnost ustne oporoke; za pismen preklic pa je treba izjave, ki jo je zapustnica lastnorочно napisala in podpisala ali podpisala vsaj ona in prič, potrebne za pismeno oporoko. Zapustnica razveljavi svojo naredbo lahko tudi s tem, da listino uniči. Uniči oporoko tudi že s tem, da prereže svoj podpis, ali ga prečrta ali pa vsebino izbriše. — Zakonita dedna pravica zakonskega drugega odpade, ako se zakon razveže ali sodno loči iz krivde preživečega zakonca; pri tem je vseeno, ali je bil preživeči zakonec sam kriv ali morda le sokriv ločitve. Ako pa je bil zakon ločen sporazumno, tedaj obdržita zakonca dedno pravico, ako se ji nista v predpisani obliki od-

rekla: — Ako je zapuščinsko sodišče napotilo C. M. na pravno pot, bo morala C. M. pač vložiti potrebno tožbo, ako hoče, da se ji prizna testamentarna dedna pravica. V koliko bo s tožbo uspela, boste — upamo — razvideli iz gornjih izvajanj.

Plačevanje premij za zavarovane premičnine in nepremičnine ob prehodu lastninske pravice. A. Kolar. Leta 1928 ste prevzeli posestvo, čigar dotodanji lastnik si je izgovoril še nadaljnje hasnovanje; premičnine in nepremičnine je imel že od prej zavarovane, leta 1930 pa je zavarovalno pogodbo podaljšal za nadaljnjih deset let. Do leta 1936 je hasnovalec plačeval premije, sedaj pa terjata zavarovalnica za plačilo premij Vas. Vprašate, ali je zahtevek zavarovalnice utemeljen. — Pri odsvojitvi zavarovalnih nepremičnin preidejo pravice in dolžnosti iz obstoječe zavarovalne pogodbe na novega lastnika. Odsvojitve mora stari in novi lastnik nemudoma naznaniti zavarovalnici. Za plačilo premij, ki padejo na čas med odsvojitvijo in dotlej, ko zavarovalnica za njo zve, jamčita oba lastnika nerazdelno. Zavarovalnica je upravičena, novemu lastniku zavarovalno razmerje odpovedati z najmanj enomesečnim odpovednim rokom. Ako zavarovalnica v teku enega meseca, odkar je zvedela za odsvojitve, razmerja ne odpove, zgubi pravico odpovedati. Enako sme tudi novi lastnik odpovedati — v teku enega meseca, odkar je nepremičnino vzel v posest — zavarovalno razmerje, to pa brez kakega odpovednega roka. Ako novi lastnik ni vedel za zavarovanje, tedaj ugasne njegova odpovedna pravica šele s potekom enega meseca, odkar je za zavarovanje zvedel. Ako odpove zavarovalnica, ji pritičejo premije do konca zavarovalnega razmerja, ako odpove novi lastnik, do konca tekoče zavarovalne perijode. V obeh primerih mora premijo plačati stari lastnik. Novi lastnik jamči za plačilo le tiste premije, ki odpade na čas, preden je zavarovalnica zvedela za odsvojitve. Glede pritisklin, odsvojenih hkratu z nepremičnino, velja doslej navedeno. Pri odsvojitvi zavarovanih premičnin pa ugasne zavarovalno razmerje, čim se stvar izloči iz oblasti, odnosno hrambe odsvojitelja (starega lastnika). Slednji mora plačati premije do konca tiste zavarovalne perijode, v kateri je zavarovalnica zvedela za spremembo hrambe. — Pri javnih dražbah velja kot čas odsvojitve dan podelitve domika. — Pri prehodu zavarovanih stvari potem dedovanja ostane zavarovalno razmerje nedotaknjeno. — V predmetnem primeru, ko je hasnovalec podaljšal zavarovalno pogodbo v času, ko ste bili že Vi lastnik, bi se utegnili smatrati pogodbo sklenjeno za Vaš račun. Pa čeprav bi morda s pravnega stališča

podaljšana pogodba ne bila veljavna, odnosno za vas ne bila obvezna, Vam s stališča skrbnega gospodarja svetujemo, da premije plačujete. Saj bi na eni strani škodo vsled požara trpeli predvsem Vi kot lastnik, na drugi strani pa Vam mora hasnovalec zadevne izdatke povrniti, kajti vse redne in izredne dajatve, ki jih je od hasnovane stvari opravljati, zadenejo v prvi vrsti uživalca, v kolikor se morajo pokriti iz užitkov, prejetih v dobi uživanja.

Služba kazniškega paznika. Š. Vuzem. Za to službo morate zaprositi ministra pravde, in sicer potem g. upravnika moške kaznilnice v Pragi. Priložiti je potrebno sledeče listine: 1. krstni list (ne sme biti starejši kot 30 let), 2. spričevalo (da ste duševno in telesno zdrav), 3. navedeno spričevalo (da ste dobrega vedenja), 4. domovinski list (da ste naš državljan), 5. izkaz o dovršeni vsaj ljudski šoli (da ste pismeni, da obvladate popolnoma službeni jezik in ste primerno naobraženi), 6. uverjenje pristojnega vojnega okrožja, da ste odslužili obvezni čas v stalnem kadru, razen, ako niste po odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj nesposobnih zadržanih ali začasno nesposoben oproščeni službe v stalnem kadru, 7. če ste zavezani plačati vojniko, morate predložiti potrdilo, da ste vojniko plačali, odnosno, da plačilu niste zavezani, ker nimate dohodkov, 8. potrdilo sodišča, da niste pod skrbstvom ali v konkurzu in da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast, 9. potrdilo državnega tožilstva, da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic in tudi ne radi kakega nečastnega dejanja, 10. samski list ali potrdilo, da ste vdovec brez otrok ali da ste sodno ločeni od žene brez otrok, 11. pismo izjavo, overjeno od sodišča, da se obvezujete služiti v pazniški službi najmanj tri leta. — Ako bi se hoteli poročiti, morate za dovoljenje prositi, a šele po triletnem službovanju. — Paznike v jetnišnicah okrožnih sodišč sprejema predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani pod istimi pogoji; prošnjo je nasloviti neposredno na to predsedništvo.

Služba policijskega stražnika. Isti. Za to službo treba zaprositi pri banski upravi v Ljubljani. Ker pa ima ta le malo mest na razpolago, prosilec je pa veliko, bi do službe hitreje prišli pri banski upravi v Zagrebu ali upravi mesta Beograda. Pogoji so isti kakor za sprejem v pazniško službo, zahteva se le še to, da je prosilec visok najmanj 164 cm in da je odslužil rok v stalnem kadru v eni izmed glavnih vrst orožja vojske ali mornarice.

Zdravniških nasvetov ne dajemo.

razsekati na koščke! Boš? — Matjažek se je v hipu spomnil častitljivega starčka in pogovora pri ognju. Naj moške povedo, če hočejo, jaz ne bom! — si je mislil.

»No?« je vprašal nestrpno sodnik. Birič je sunil dečka v pleča. »Odgovori gospodu sodniku, če ne...« Matjažek pa je moško molčal. — »Tako? Molčiš, ti seme uporniško?! Marš! Takoj ga zaprite v ječo, dokler mu ne mine trma!«

(Dalje prihodnjič)

»Thi, Khobi, bodi hvaležen Bhogu, da the ni ustvaril za ovco.«
»Zhakhaj?«
»Kher she radi vhelikega nosa ne bi mogel pasti.«

★

»Govori takrat, kadar si vprašan...«

Francek je na vso sapo pridrvel k očetu v sobo in zakričal: »Očka! Očka!«

»Nikar me ne moti!« ga je ježno zavrnil oče. »Kolikokrat sem ti že povedal, da morajo otroci govoriti samo takrat, kadar jih kdo kaj vpraša!«

Francek je za hip utihnil, potem pa je rekel: »No, potem me pa vprašaj, če je bratec Janko padel v vodo!«

Skrivalnica

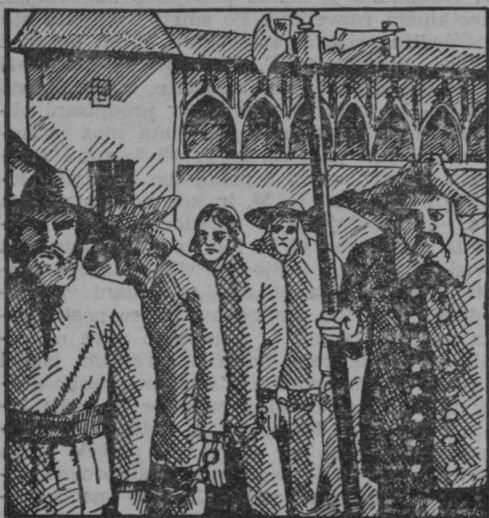
Gospa, ali ste videli mojo mater?

Našim malčkom

Matjažek

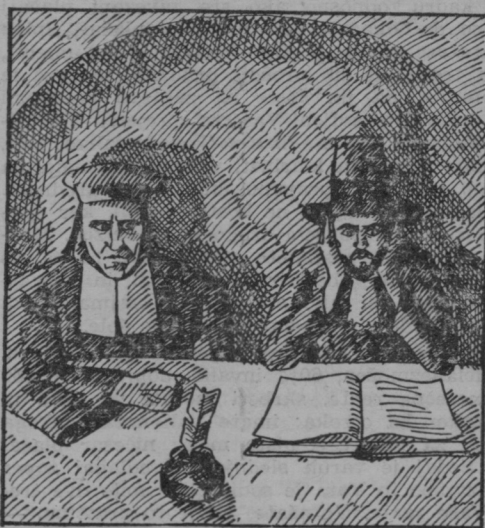
13

Junaškega Slovenca povest v slikah

Vrgli so ga v temno luknjo, kjer je kljub črtnemu tlaku v trenutku zaspal. Drugo jutro pa so ga zbudili že na vse zgodaj. Surovi birič ga je sunil z drogom svoje helebarde. »Vstani, pred sodnika pojdeš!« — Na grajskem dvorišču je stala že dolga vrsta jetnikov — nekaj znanih mož je

videl med njimi — ki so čakali sodbe. Uklenjeni so bili na dolgo verigo, ki je tako strašno rožljala.

Matjažka so nemudoma odvedli v prostorno izbo. Za dolgo mizo sta sedela dva moža — čakala sta ga že. — »To je torej mali upornik?« je rekel prvi in se zlobno nasmehnil. »No, smrkavec, sedaj nam pa takoj povej, kdo je bil na sveti večer pri vas in kaj je povedal! Če nočeš, te dam

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Čedno in snažno dekle, okrog 16 let staro, sprejme uradniška družina v Mariboru. Naslov v upravi. 623

Hlapec, vojaščine prost, se sprejme v župnišče. Naslov v upravi. 618

Oženjen organist, mežnar, dober pevovodja išče službe. Gre tudi v hribe. Naslov v upravi. 628

Iščem šoferja ali sovozača za kompanjona s 7000 din za tovorni avtoprevoz. Ponudbe na upravo pod »Kompanjon 629«.

Sprejme se takoj trgovski vajenec, dober in močan fant iz dobre krščanske hiše, ki je dovršil tudi višje razrede ljudske šole s prav dobrim uspehom, v trgovino podpisane. Hrano in vso oskrbo ima v hiši. Irgolič Fric, trgovec in posestnik, Sodinci, Velika Nedelja. 630

Išče se zanesljiva, pridna služkinja za deželo, katera je vešča kuhe, tudi za gostilno, razumna za vsa gospodarska dela na posestvu. Sprejme se tudi deklica 13 do 16 let za dela pri gospodarstvu. Istotako se sprejme priden, trezen in zanesljiv hlapec, ki je vajen konj. Obširne ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« Maribor pod »Dobro mesto 631«.

Dekla za vsa kmečka dela se sprejme. Elšnik Josip, Sv. Peter pri Mariboru. 566

POSESTVA:

Oddam polovico posestva blizu Celja v najem. Franciška Medvešek, Ljubečna, Celje. 619

RAZNO:

Proda se kostanjev prešpan in štablenki. Kralj, Rošpoh, Maribor. 625

Prodajam nov tripolovnjački voz, ali pa zamenjam s primernim doplačilom za lažjega. Šumen Jožef, Bučkovci, Mala Nedelja. 624

Čevlarski stroj Cilinder, malo rabljen, prodam. Gostiina Arnuš, Zabjek, Ptuj. 626

Za Veliko noč — obleke, perilo, nogavice, svilene rute, čevlje in vse, kar rabite, dobite najugodnejše in zato kupujte vse potrebščine le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, zabele in vseh poljskih pridelkov. 537

Cepljen trs najboljšje vrste prodaja Fuks Franc, trsničar, Janežovski vrh 6, Sv. Urban pri Ptuj. 391

Kolesa, bicikle, dirkalne, štrpacne, kromirane najboljših svetovnih znamk, kakor: Nag, Victoria, Gloria, Turnier itd. dobite že od 490 din naprej. Pridite in oglejte si! Ferk Ivo, trgovec, Pesnica pri Mariboru. 518

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovec, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

MOSTIN mošna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Vrtnice, nizke, holandske, novejših vrst in barv, deset komadov 60 din. Visoke dveletne komad 15, plezalk vseh barv 6, poljanke 6, clematis 30, vrtno hortenzije 5, mahonije 3, mesečne jagode 50 sadik 20 din ter vsakovrstne cvetlične in zelenjadne sadike in semena razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 528

Mošna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Novodošli klobuki iz angleškega materiala, doma izdelani! Dobite jih po brezkonkurenčnih cenah samo pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10 do 20 dinarjev. 467

Najlepša pisanka je nova obleka! Novi vzorci, bogata izbira, najboljšje blago in nizke cene so samo v Tušakovi trgovini pri Sv. Antonu! Preden kaj kupite, oglejte si našo zalogo in zadovoljni boste. Menjalnica za najboljšo moko in olje, špecerija, železnina in gradbeni material vedno na zalogi. 592

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretone in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluže in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštne prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Neštejo priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 432

Vabilo k običnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Gotovljah, r. z. z. n. z., kateri se bo vršil v nedeljo, 10. aprila 1938, ob 15 v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1937. 4. Predlogi in nasveti. K udeležbi vabi načelstvo. 620

TOVARNISKI OSTANKI

dolgi komadi, brez napak, pripravi za obleke, predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omogočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem, razpošiljamo iste po pošti v sledečih zavitek: Zavitek št. 1: 16 m močnega kretone za otroške obleke, lepega in močnega druka za predpasnike, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 2: 4 m posebno močnega pravobarvnega pralnega blaga za žensko obleko in 9—10 m močnega kretone, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 3: 4 m finega volnena blaga za žensko obleko v najnovejšem vzorcu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za blužo in en par svilenih ali dva para navadnih ženskih nogavic. — Zavitek št. 4: ena moška srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kravata, dva para trpežnih moških nogavic, dva para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnik robcev in en naglavni robec. — Zavitek št. 5: 3.10 m športnega štofa za moško obleko ali ženski kostim in eno lepo kravato ali en par svilenih nogavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za izredno nizko ceno 130 din, po poštne povzetju, oštine prosto. Pri naročilu več zavitev naenkrat Vam nudimo še 5% popusta. — VIKTOR LAVRIČ, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 477

Za Veliko noč!

Najfinejšo banatsko moko znamke »Hesler, Ada«, četrt kilograma sveže žgane kave že za 14 din! Lep riž, izbrane rozine, kakor vsake vrste špecerijsko blago, vedno sveže in po najnižji ceni priporoča znana trgovina 626

Weis Josip

MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 29

Za birmanske obleke

najdete veliko izbiro svile v vsaki barvi od 14 din, modrega kamgarna od 38 din naprej pri manufakturi in konfekcijski veletrgovini 579

ANTON MACUN

v Mariboru, Gosposka ulica 8-10.

V oddelku ostankov je svila v vsaki barvi že po 13 din, dokler traja zaloga.

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč dosežemo, če uporabljamo »HERSAN ČAJ«, mešanico posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (Angleška Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je ugotovljena vrednost »HERSAN ČAJA« z zanesljivim uspehom pri tehle boleznih: pri poapnenju žil, pri boleznih krvnega obtoka, pri ženskih boleznih, pri bolečinah med čiščo (mesečnim perilom), pri migreni, revmatizmu, pri ledvičnih in jetrnih boleznih, pri motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zaprtju, pri protinu, črevesnih boleznih, zlati žili, pri splošnem in prehitrem debelenju in proti zgagi. — »HERSAN ČAJ« se dobiva v lekarnah samo v originalnih zavitkih.

Reg. S. br. 14001/1935

Klobuke

najnovejše fasone, moške à din 42.—, 45.— i.t.d. otroške od din 24.— naprej.

Obleke

moške in otroške, perilo, kravate, nogavice i.t.d. kupite najugodnejše pri JAKOB LAH Maribor, Glavni trg 2

Brezplačen pouk v igranju!!

Klavirske harmonike od din 480.—

Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

ZA BIRMO!

Botream in birmankam priporočam mojo najlepšo svilo od 10 din naprej. Trgovski Dom, Maribor, Aleksandrova cesta 25. 569

NOGAVICE

otroške od 2.50 din, ženske od 5.50 din, moške od 3 din, dalje otroške sandale od 16 din dalje ter vse vrste pletenin iz lastne delavnice priporočam. Velika izbira čipk, vrvic, najceneje pri »LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24. 563

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Habakuk

13

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

»Za božjo voljo, zakaj pa ne?«

»Pametna bodi, Milka, in poslušaj, kaj ti pravim! Ne bilo bi prav, ko bi zdaj na dolgo vlekla svoje znanje in leta in leta tičala skup in se vdajala zaljubljenosti. Taka reč bi Bogu ne bila po volji. Kako je z nama, to veva zdaj in s tem je dovolj. Dokler naju pred oltarjem ne zvežejo, ne bova snudila eden okoli drugega. Bolj ko stopiva čista v zakon, bolj nova in večja bo najina sreča tedaj.«

»Habakuk, ti si strašno pobožen in moder. Kje si se tega naučil?«

»Moder žalibog nisem, pobožen pa še manj — ali rad bi bil pobožen in moder. Marsikaj sem bral, marsičesa sem se naučil — moj skrbnik Luka in posebno še gospod Domnik sta me. Ta mi je vedno dopovedoval, da mora mlad človek biti pošten in čist do na kraj kraja svojega srca — potem bo vedno vse prav.«

»Čista in poštena bi tudi jaz rada bila; ali mene nihče tega ni učil. Habakuk, nauči me! Poslušala te bom in ubogala.«

»Dobro in brumno dekle si, Milka,« jo je pohvalil. »Zdaj skleniva, da se ne bova vdajala zaljubljenosti, dokler se ne oženiva! Ali ti je prav tako?«

»Da, prav mi je. Tebi na ljubo vse rada storim.«

»In Bogu na ljubo, kajne, Milka? Na Boga moramo najprej misliti, da je njemu prav.«

»Saj zdaj že mnogo več mislim na Boga kakor prej.«

»To sem že videl in zaradi tega te imam še rajši.«

Nekoliko sta pomolčala, potem je dejal on:

»Zdajle pa bova svoj sklep koj začela izvrševati. Jaz ti rečem spet, gospodična in vi, da bo tako, kakor da ni nič med nama.«

»Ne, ne,« se je upiralo dekle, »tikati me pa zmeraj moraš in po imenu me moraš klicati.«

»Dobro! Rekel bom, gospodična Milka, tikati pa te ne morem. Ljudje naj ne čujejo, da sva si kaj bliže!«

»Vsaj na pošti, če sva sama, ali če se drugje kje na samem dobiva, moraš z menoj po domače govoriti.«

»Ni mogoče, gospodična Milka. Zagovoril bi se lahko tudi tedaj, kadar bi bil kdo drug zraven. Vikanje pa bo za naju sama tudi dobro; bo kakor stena, ki nama bo branila, da se ne spozabiva.«

»Ali me imaš tako malo rad?«

»Žalibog da te imam vse preveč rad! Zaradi tega moram gledati, da ne napravim kake neumnosti.«

»Ti grdi, ljubi fant!«

»Vi brumna, ljuba gospodična! ... Zdaj pa konec za danes! Vi pojdite zdaj domov, jaz pa bom šel še kaj više.«

»Ali me ne boš spremil?«

»Da bi kosi za nama žvižgali, ljudje pa ob oči prišli od samega strmenja, ha? — Pamet, gospodična, pa prični bodite!«

Dal ji je srečo in, ko mu je dekle roko krepko stisnilo, jo je naglo umaknil.

»Srečno, gospodična Milka — lahko noč — na svidenje jutri!«

Mahnil je po stezi v gozd in se ni več ozrl.

Sonce je že zdavnaj zašlo, v dolu je bilo mračno, hribi zadaj pa so še rdeli od večerne zarje.

IX.

Ljubljana dne 15. septembra 1919.

Spoštovana gospodična Milka!

Zopet sem tu na učiteljsku pa Vam hitim pisati, da ne zamudim Vašega ljubega godu. Kaj vse Vam

želim! Mislite si, kar si lepega, dobrega in blagega misliti morete: to vse Vam prisrčno želim. Naj Vas Bog blagoslovi in naj Vas ohrani zdravo in zadovoljno!

Vaše zadnje pismo, ki je v Podkrajju obležalo, sem šele pred osmimi dnevi dobil. Bil sem namreč skoraj vse počitnice v Celju pri nekem tovarišu, ki sem ga moral poučevati; prav dobro mi je bilo tam.

Da ste s svojo novo službo v Dobravi zadovoljni, me veseli. Bal sem se, da Vas je premestitev bridko zadela. Pri št. Petru Vas zelo pogrešajo; da, prav žalujejo za Vami. Novi poštar, ki je prišel na Vaše mesto, je siten in ne zna z ljudmi. Seveda, Vi ste šentpetrčane razvadili. Vsakdo pravi, kako škoda je, da je morala gospodična Milka drugam. Ko bi bil na ljubosumnost nagnjen, bi me taka hvala morala res gristi; ali jaz sem je brezmejno vesel.

Mojo sliko bi radi? Naka, gospodična Milka! Prvič: v tem času sedmih suhih krav je fotografiranje zame vse predraga reč — in drugič: prav nič bi se takemu staremu, kosmatemu samecu ne podalo, ko bi dajal svojo lepoto malati.

V skrbi si zame nikar ne bodite! Ko druge počujem, si toliko že zaslužim, da se bom prebil. Tudi gospod Domnik, ki je pred kratkim postal župnik pri št. Juriju, mi pomaga, če sem v stiski.

Zdrav sem in poln vedrega zaupanja. Čeprav se mi lani ni posrečilo, da bi bil razred preskočil, kakor sem prej zmeraj upal, se bom letos potrudil, da si to leto pridobim. Da se mi s študiranjem tako mudi, tega ste Vi krivi, gospodična Milka. Ali nikar si zaradi tega nič kaj ne očitajte!

Zdravi mi ostanite!

Prisrčno Vas pozdravlja

vdani

Habakuk.

*

Dobrava dne 20. januarja 1920.

Ljubi!

Za božič in novo leto si me pa res zelo kratko odpravil. Zdaj pa Ti jaz tudi ne bom več pisala tako dolgih pisem; saj ne vem, če jih kaj prebereš.

Pa še zaradi nečesa Te moram okregati.

Saj vendar veš, kako željno čakam, da pride kaka beseda od Tebe. Ali le redko mi pišeš in, če mi že pišeš, mi pišeš to in ono, le kako ljubo, prisrčno in toplo besedico — to pa zaman iščem.

Ali nikar! Saj Te nočem kregati, ničesar ti ne obiram, ljubi. Saj vem, da imaš dela čez glavo, in tudi med Tvojimi vrstami znam razbrati, kar mi skrivaš, da me imaš rad, prisrčno rad.

Meni je še kar dobro. Le plačo imam tako majhno. Ko bi bilo koj zaradi mene, bi ne rekla nič; ali zaradi Tebe me grize — prav za prav zaradi naju obeh. Morda si najdem kako bolje plačano službo; tedaj bom pošto pustila.

Pred štirinajstimi dnevi sem bila doma, ker mi je ujec hudo zbolel. Zdaj je že boljše. Materi sem povedala, da sva si dala besedo. V začetku ji ni bilo Bog ve kako prav. Ko pa sem ji povedala, kako priden, pameten in dober si, je privolila in zdaj upa, da bo kdaj še pri nama živela.

Na št. Peter moram večkrat misliti. Pomisli, oni dan me je celo nekdo od št. Petra obiskal! Kdo, tega ti ne povem, da boš malo radoveden — in še ljubši bi mi bilo — mičkeno ljubosumen in mi boš kmalu spet pisal. Zanalasč bom danes kratka in zaključujem pisanje, ker Ti je pri mojih dolgih pismih dolg čas.

Sicer pa mislim vedno nate in sanjam o Tebi in molim zate. Ostani priden in zdrav, da Te bo imela

Tvoja Milka, ki Te prisrčno pozdravlja!

*

(Dalje sledi)

MALA OZNANILA

SLUŽBE

Fant išče službo mežnarja. Šoster, Jelovec 13, Maribor. 598

Kmečko dekle iz poštelne hiše, ki bi se želela naučiti kuhati in bi prišla za različna gospodinjstva dela, se s 1. majem sprejme v gostilni Mejska cesta št. 58, Maribor. 599

Pekarski učenec se takoj sprejme. Pekarna Kappel, Rače. 613

Iščejo se mlajši fantje za poljska dela. Služba trajna. Pisati na grad Gamsenegg, Guštanj. 607

Hišapce in deklet sprejme takoj posestvo »Grič« Oset, Rošpoh. 611

Pekovskega vajenca z vso oskrbo sprejemem takoj, kateri se je že učil ali novinec. Štuklek R., pekarna, Zreče 72. 604

Ofer z dvema osebama se sprejme. Maribor, Košaki 40. 575

1000 din najmanj zaslužite mesečno. Pišite »Anos«, Maribor, Orožnova 6. — Priložite znamke! 609

POSESTVA

Mala hišica in 3000 m² zemlje, 16.000 din, se proda. Kordik Karel, Pekre. 567

Posestvo pet oralov zemlje, lepa zidana hiša z gospodarskim poslopjem, pol ure od Pragerskega. Vprašati: Levstikova 11, Tezno, Maribor. 603

Prodam posestvo. Devica Marija Brezje 49, Maribor. 608

RAZNO:

Soba s kuhinjo odda takoj posestvo »Grič«, Rošpoh. 610

Frangéz v Hočah odda sadno drevje in trte po znižani ceni. Garantirano! 605

Vsakovrstno zlato in srebro kupujem po najvišji ceni. K. Ackermann, Ptuj. 328

Star šivalni stroj in pohištvo naprodaj. Vprašati A. Kaiser, Maribor, Tattenbachova ul. št. 20/II.

Škropilnice za vrt, vinograd, puhalka za žveplo, kante za galico, za mleko itd. Vam napravi in popravi. Prvovrstna izdelava! Cene solidne! Klampfer Bogomir, kleparstvo, Maribor, Frankopanova 15. 596

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

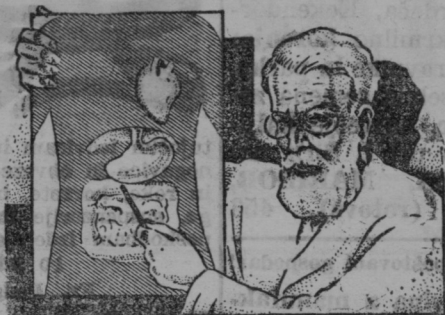
Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene br-zoparilnike »Alfa«, ob-enem tudi s pripravo za kuhanje žganja, brizgalnice za vinogra-de si nabavite po ugod-nih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Ma-ribor, Glavni trg 4. 600

Kupim čebele. Horvat Franc, Vurberg št. 91. 606

Cepljeno trsje in kore-njake prodaja Turin, Modraže, pošta Stu-denice pri Poljčanah. 581

Mostin za napravlanje izvrstne domače pija-če. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Go-sposka ulica 19. 548

Za pomladansko zdravljenje pijte

PLANINKA

ZDRAVILNI ČAJ

Reg. 2007/32.

ZAVRNIK JAKOB TRGOVSKA HIŠA PTUJ

Obleke, klobuke, srajce, čevlje in vse, kar rabite za Veliko noč, ku-pite najceneje in najboljše pri nas!

ZAVRNIK JAKOB TRGOVSKA HIŠA PTUJ

Pozor!

Pri zavarovancih vseh zavarovalnic se pojavlja nek goljuf, ki se predstavlja kot kontrolor Zveze zavarovalnic.

Vse zavarovance opozarjamo, da mu ne nasedajo in jih prosimo, da goljufa takoj izroče orožnikom, ali ga vsaj orožništvu ovadijo.

V Ljubljani, dne 30. marca 1938.

Zveza zavarovalnic Dravske banovine v Ljubljani.

Za Veliko noč!

Razglednice:

od 50 para dalje, velika izbira!

Velikonočna darila:

albumi, pisemske mape, nalivna peresa, slike, knjige, kipi, spominske knjige i. t. d.

Velikonočne potrebščine:

vse vrste papirja, barve za pisanke, okraski, papirni tepihi, papirni servijeti i. t. d.

Največja zaloga in izbira ter najugodnejše cene v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru in v Ptuj.

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

MOLINO nebeljeno platno 4'50 18

PLATNO za otroško perilo, trpežno 6

NANKING za perje, dobra neprodorna vrsta 19

SIFON, dobra mehka vrsta 10

ZASTORI iz bele karirane kongres tkanine 8

Sternceki CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Ugoden nakup

manufakture za birmanke (ce) pri Trpinu v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 563

Podaljšaj si življenje!

Življenje se lahko podaljša, bolezní se lah-

ko preprečijo, ozdravijo; slabi se lahko okrepijo, hiraajoči uévrstijo, nesrečni osrečijo!

Kaj se pojavi izza vsake bolezni? Oslabelost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih reči.

Zadovoljnost

je najboljši zdravnik! So pota, ki te lahko privedejo do dobrega razpoloženja. ožive tvojo čut, te napolnijo z novimi upi in uprav to pot ti pokaže razprava, ki jo dobi vsak, kdor jo zahteva takoj in

popolnoma brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako se lahko v kratkem času in brez zapreke pri delu žive in mišičje ojačijo, kako se dajo utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabeledost spomina, nerazpoloženje za delo in nešteto drugih pojavov bolezni popraviti in odstraniti. Zahtevajte to razpravo, ona Vam bo nudila mnogo prijetnih uric.

Poštno nabiralno mesto:

Ernest Pasternack, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

Veliko izbiro pomladanskega blaga za ženske in moške obleke kupite najceneje pri

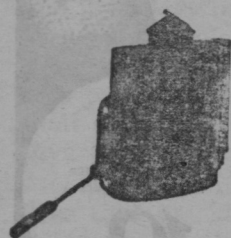
M. Gajšek

Maribor, Glavni trg, pod Veliko kavarno.

Brizgalne za vinograde

z 10 letnim jamstvom povsem ročno delo z uporabo samo prvovrstnega materiala, kupite po najnižjih cenah pri

Lovrenc Tomažič
Maribor, Sodna ul. 24

Kupujte pri naših inserentih!

Semena

ja polje: deteljica štajerska, lucerna, krmilna pesa (Mamuth), rdeča, Eckendorfer, zboljšana rumena, krmilno korenje; semena trav za različne travnike in parke, svinjska cikorijska itd. Posebna semena zelenjavi, povrtnine, cvetlic, največje kaljivosti, dobite sveže došlo pri I. Širk nasledniku **JOSIP SKAZA, MARIBOR, GLAVNI TRG 14 (rotovž). 453**

Spoštovana gospodinja! Spoštovani gospodar!

SREČKO PIHLAR, trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Gosposka ulica 5

Vas vabi, da si pred nakupom kakršnekoli obleke brezobvezno ogledate našo zalogo. Mi Vam bomo postregli z lepim, trpežnim in cenanim blagom.

Ustanovljena leta 1904

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršek naslednik:

Fran Bela, bandažist. Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 601

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—